

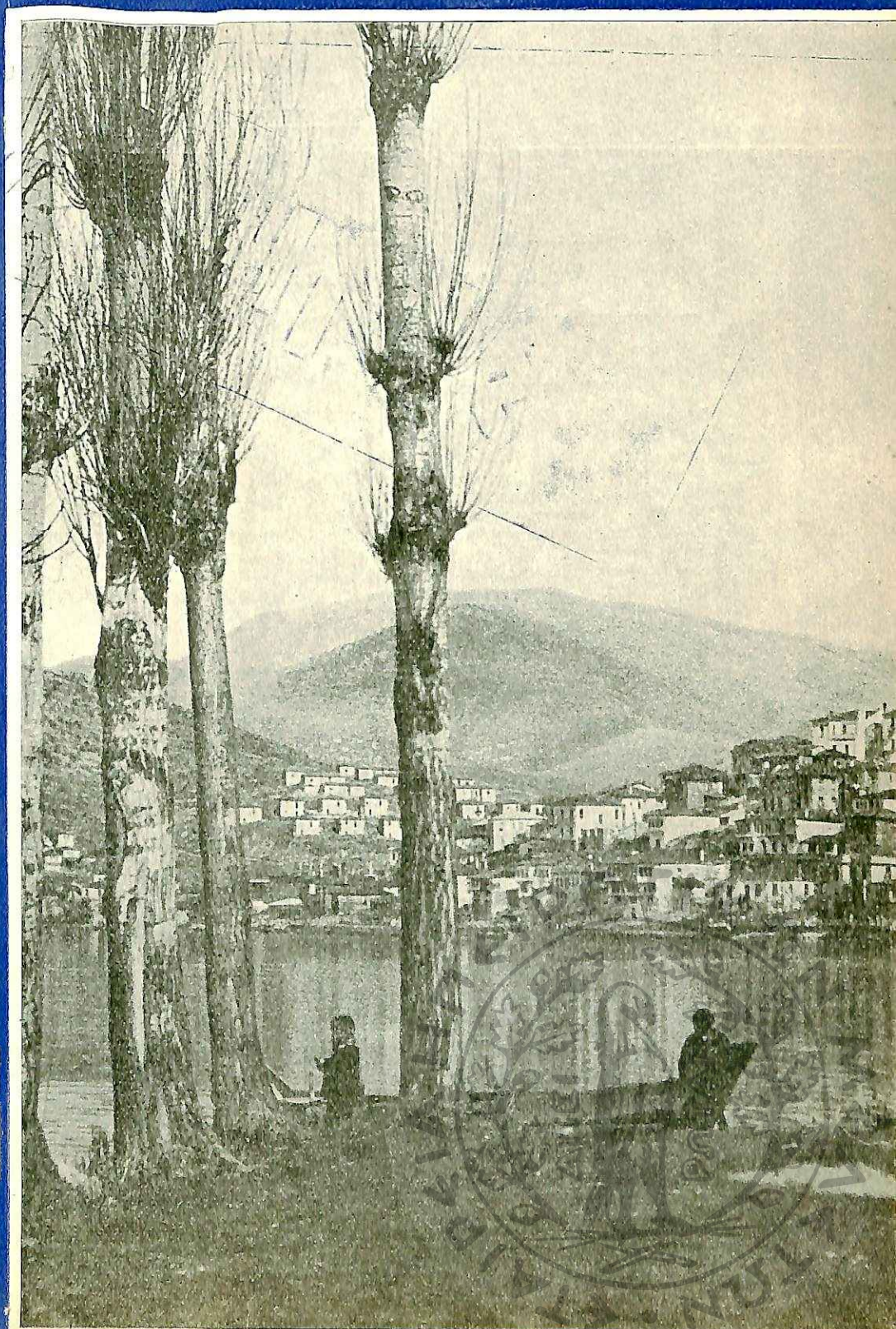
ΕΛΛΗΝΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΤΟΥ
ΕΘΝΙΚΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΤΩΝ
ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ
1938

ΕΛΛΗΝΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

HELLÉNIS

Revue mensuelle du Conseil National des femmes Héliènes

ΟΡΟΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ:

Συνδρομή έτησία Δρ. 100
Έξάμηνος » 60
Έξωτερικού έτησία » 200
» έξάμηνος » 100
Αιγύπτου γρσ. 40

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΤΕΥΧΟΥΣ:
Άπλου Δρ. 10
Διπλου » 15
Αι συνδρομαί έρχονται την 1ην Ιανουαρίου και
είναι προπληρωτέαι.

Διεύθυνσις και Γραφεία: 'Αλεξάνδρου Σούτσου 26

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

Τò Διεθν. Συνέδριον τών Γυναικών εις τò
'Εδιμβούρον. Στήλη ειρήνης υπό Μ. Μομφερ-
ράτου.—Μιάν άγκαλιά λουλούδια, υπό Φωφώς
Λογοθέτη.—Τα προικιά, ποίημα υπό Μόνας Μη-
τροπούλου.—'Ο θάνατος του άηδονιού, ποίημα
υπό 'Αννας Μπεκιάρη.—'Ηρωϊκές Γυναίκες, υπό
Ε.Ρ.—'Ο άνθρωπος και τὰ ζώα, υπό Μιχ. Παυ-
λάκη.—Φθινόπωρο, ποίημα υπό Καλλ. Λιακά-
κου.—'Εκδόσεις.—Ειδήσεις.—Στήλη για τις μη-
τέρες.—Και λίγη μαγειρική.—Μόδες.

SOMMAIRE:

L'Assemblée generale à Edimbourg.—Co-
lonne de la paix.—Une brassée de fleurs, par
Ph. Logotheti.—Poèmes par M. Metropoulou,
A. Bekiari et Call. Liakakou.—Femmes héroï-
ques, par H. R.—L'homme et les bêtes, par
M. Pavlaki.—Editions.—Nouvelles.—Conseils
aux jeunes mères.—La cuisine.—Modes.

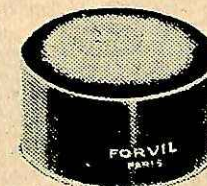
'Η επί του έξωφύλλου εικόνα παριστάνει την Μακεδονικήν πόλιν Καστορία και μᾶς
παρεχωρήθη εύγενώς από τον καλλιτέχνην φωτογράφον κ. Γ. Ζωγράφον.

Έκτελεστική Έπιτροπή του Έθνικού Συμβουλίου Έλληνίδων

Πρόεδρος: Σμαράγδα Θ. Δημαρᾶ.
'Αντιπρόεδροι: Βέρθα Σ. Λέκα, Μαρία Έμμ. Τσουδεροῦ.
Γεν. Γραμματεὺς: Εὐαγγελινή Κ. Βάρδα.
Ταμίας: Ρίτσα Γ. Κορομηλά.
Σύμβουλοι: 'Ελένη Ι. Σιφναίου, 'Ελένη Ο. Ρουσοπούλου,
'Ελλη Μ. Μυλωνᾶ, 'Αγγελική Χατζημιχάλη. 'Αλεξάνδρα
Μαντζουλίνου, Ζωή Δημητρακοπούλου.
Εἰδική Γραμματεὺς: Φρόσω Δ. Πρωτεκδίκου.

Επὶ τῆς Συντάξεως: ΕΛΕΝΗ ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΥ

ΓΚΡΕΚΑ

ΠΑΡΑΔΟΣΙΣ !

Για να μπορείς να επιδιώξεις μια νέα πο-
δο δαπανώνται μεγάλα ποσά δια την δια-
φήμειν της. Η μεγάλη και επιμονος διαφή-
μις πείθει ευκολά τις κυρίες να δοκιμά-
σουν το νέο αυτό προϊόν. Αλλά μετά την
πρώτη δοκιμή διαπιστώνεται ότι μια είναι
η καλή ποδρά. Έπειτα ποδ μέχρι εφ-
μερον μεταχειρίζονται. Η ποδρά...

FORVIL

ΩΜΟΡΦΙΑ - ΓΟΗΤΕΙΑ - ΔΡΟΣΙΑ

Γενικός Αντιπρόσωπος εν Ελλάδι: Άλξς Θεοχάρης, Αιόλου 31 - Τηλέφων 25 207

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΤΙΚΩΝ ΙΣΤΙΝ
ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΔΟΡΕΑ ΔΑ ΠΑΡΑΚΑΛΩ
ΗΜΕΡΟΜ. 10-9-81
ΑΡΙΘ. 30254

Πρίν γεννηθῇ τò παιδί

Τò νέο βιβλιάριον CLAXO πραγματευόμε-
νον περί τῆς ζωῆς τῆς γυναικός κατά τὴν
περίοδον τῆς έγκυμοσύνης παρέχεται δω-
ρεάν παρὰ τών αντιπροσώπων.

ΣΤΑΜ. ΧΑΡΒΑΛΙΑΣ Α. Ε.
ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ 22 - ΑΘΗΝΑΙ

Ταχυδρομικῶς αποστέλλεται έναντι λήψεως γραμματο-
σήμου τριών Δραχμῶν.

ΜΕΤΑΞΩΤΑ ΧΡΥΣΑΛΙΔΟΣ

"Ο άνδρας μου δέν μπορούδε νά πιστέψη τὰ μάτια του"

δηλοῖ ἡ Κ^α Βάγκνερ - Montreil (Seine)

"ΛΕΓΕΙ ΟΤΙ ΦΑΙΝΟΜΑΙ ΚΑΤΑ ΙΟ ΧΡΟΝΙΑ
ΝΕΩΤΕΡΑ ΙΔΟΥ ΠΩΣ ΤΟ ΚΑΤΩΡΘΩΣΑ"

Φωτογραφία τῆς Κας Wagner πρὸ
τῆς χρησιμοποήσεως τῆς Κρέ-
μας Τοκαλόν, τροφῆς τῆς ἐπι-
δερμίδος

Φωτογραφία τῆς Κας Wagner, δε-
κνύουσα τὴν ἐκπληκτικὴν ἀλλα-
γὴν ἐπελθοῦσαν μετὰ χρῆσιν με-
ρικῶν ἐβδομάδων.

«Θὰ ἔλεγε κανεὶς ἓνα θαῦμα.
αὐτὰ εἶνε τὰ λόγια τοῦ Ζώρζ.
Μόλις πρὸ δύο μηνῶν εἶχα ρυ-
τίδες καὶ γραμμὲς, εἰς τὸ πρό-
σωπο, γύρω στὰ μάτια καὶ στὸ
στόμα. Ἦτο πλέον ἔκδηλον ὅτι
ἤρχισα νὰ δείχνω «κάποια ἡ-
λικία». Σήμερον ὅλοι αἱ φίλοι
μου θαυμάζουν τὸ καθαρό καὶ
φρέσκο μου χρῶμα νέας κόρης.
Συνιστῶ εἰς ὅλους νὰ μεταχει-
ρίζωνται Κρέμα Τοκαλόν, τρο-
φήν διὰ τὴν ἐπίδερμίδα μετὰ
Bioeel. Πολλοὶ μὲ περιγέλα-
σαν μέχρις ὅτου τὸ ἐδοκίμα-
σαν αἱ ἱδία. Ὅταν ὅμως εἶ-
δον τὰ ἀποτελέσματα ἔγιναν
τόσον ἐνθουσιώδεις, ὅσον καὶ
ἐγώ.

Μεταχειρίζεσθε τὴν Κρέμα Το-

καλόν, τροφήν διὰ τὴν ἐπίδερ-
μίδα χρώματος ρόζ, κάθε βρά-
δυ πρὸ τοῦ πλαγιάσετε. Περιέ-
χει Bioeel, τὴν ἀνακάλυψιν ἐ-
νὸς καθηγητοῦ τοῦ πανεπιστη-
μίου τῆς Βιέννης. Τὸ Bioeel εἶνε
ἐνεργητικὸν συστατικὸν νεότη-
τος, ὅμοιον δὲ τὰ ζωτικὰ στοι-
χεῖα τῆς ἐπίδερμίδος σας. Διὰ
τὴν ἡμέραν μεταχειρίζεσθε τὴν
Κρέμαν Τοκαλόν, χρώματος λευ-
κοῦ, διὰ νὰ καταστήσετε τὴν
ἐπίδερμίδα σας καθαρά καὶ βε-
λουτέ, ἀπηλλαγμένη μαύρων
στιγμάτων καὶ διασταλμένων
πόρων. Ἐγγυώμεθα καλὰ ἀπο-
τελέσματα μετὰ τὰς Κρέμας Τοκα-
λόν, τροφὰς διὰ τὴν ἐπίδερμίδα,
ἄλλως τὰ χρήματά σας ἐπι-
στρέφονται.

ΚΛΙΝ-ΟΛ *Κάτι Νέον*

ΠΡΟΪΟΝ ΛΑΜΠΡ

διὰ τὸν καθαρισμὸν

ΜΑΓΕΙΡΙΚΩΝ ΣΚΕΥΩΝ ΕΞ
ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ
ΕΜΑΓΙΕ
ΧΑΛΚΟΥ
• ΛΟΥΤΡΩΝ
• ΝΙΠΤΗΡΩΝ Κ.Λ.

Διὰ τὴν συντήρησιν
τῶν παρκέτων σας
χρησιμοποιεῖτε μόνον

ΠΑΡΚΕΤΙΝΗ

LAMBO

Τό "Σεβεκλά," κραλεί τά μαλλιά ύριη!

● Με την χρησιμοποίησιν του "Σεβεκλά," επιτυγχάνετε
απόλυτη καθαριότητα των μαλλιών σας. Αρκεί να ξεπλύνετε
μετά τὸ λούσιμον τὰ μαλλιά σας προσεκτικὰ με τὴ
διάλυσι του "Σεβεκλά." Καί ὡς ἀποτέλεσμα θὰ ἔχετε
μαλλιά φρέσκα καὶ γυαλιστερά. Κάθε φάκελλος τοῦ
Σαμποῦαν Τέτ-Νουάρ περι-
έχει καὶ τὸ ἀνάλογο "Σε-
βεκλά." ● Γιὰ τὰ ξανθὰ μαλ-
λιά μεταχειρίζεσθε τὸ Σα-

μποῦαν καὶ γιὰ τὰ σκούρα τὸ Σαμποζάν. Υἱάρχει
καὶ ὑγρὸ Σαμποῦαν συνδυασμένο με τὸ "Σεβεκλά," γιὰ σκούρα καὶ γιὰ ξανθὰ
μαλλιά. Ὑγιεινὴ καὶ οἰκονομικὴ περιποίησις τῶν μαλλιών. ● Φιάλη Δρχ. 80 καὶ 50.

ΣΑΜΠΟΥΑΝ ΤÊTE-NOIRE

avec cheveclat

ΔΡΧ. 12.50

ΓΕΝΙΚΟΣ ΑΝΤ/ΠΟΣ: ΟΙΚΟΣ Π. Ι. ΜΑΓΚΡΙΩΤΗΣ, ΕΡΜΟΥ-ΝΙΚΗΣ 10-ΤΗΛ. 25-739

Ζητεῖτε μιὰ πούδρα ιδεώδη;
εἶναι ἡ πούδρα Mystikum,
τοῦ Scherk.
Κυτία Δρχ. 80.- καὶ 50.-.

ΜΑΘΗΜΑ ὁμορφίης

Πρέπει ν' ἀρχίσετε ριζικά τὴν περιποίησι τῆς ἐπιδερμίδος;
Καθαρίσατέ τὴν προσεκτικὰ με τὴν Λοσιὸν προσώπου Scherk!
Καὶ κατόπιν διαβάστε τί σας λέγει τὸ βιβλιαράκι ποῦ εἶναι
στὴ φιάλη: "Ὅτι μόνον ἡ μετρί του βάθους τῶν πόρων καθα-
ρισμένη ἐπιδερμὶς μπορεῖ ν' ἀνανεωθῇ! Καὶ νὰ γίνῃ ὡραία!
Αὐτὸ θὰ τὸ ἐπιτύχετε με τὴν βοήθειαν τῆς Λοσιὸν προσώπου
Scherk. Τιμαί: Δρχ.: 175.-, 90.-, 55. καὶ 35.-.

ΕΛΛΗΝΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΑ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΣΟΥΤΣΟΥ, 26

ΕΤΟΣ ΙΗ'

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1938

ΑΡΙΘ. ΙΙ

ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΕΙΣ ΤΟ ΕΔΙΜΒΟΥΡΓΟΝ

Νομίζομεν ὅτι εἶναι ἀκόμη καιρὸς νὰ
ὁμιλήσωμεν διὰ τὸ Διεθνὲς Συνέδριον
τῶν Γυναικῶν, ποῦ συνεκροτήθη εἰς τὸ
Ἐδιμβούργον, τῶρα, ὅπου τὰ μέλη τῆς
Ἑλληνικῆς ἀντιπροσωπείας ἐπέστρεψαν
καὶ μᾶς ἀφηγοῦνται τὰς ἐντυπώσεις
τῶν διὰ τὰς ἐργασίας αὐτοῦ, τὴν δρᾶσιν
τῆς Ἑλληνικῆς ἀποστολῆς, διὰ τὰς λαμ-
πράς δεξιώσεις, ὡς καὶ τὴν φιλοξενίαν
ποῦ συνήντησαν. Σύντομος περίληψις ὅ-
λων αὐτῶν τῶν ἐντυπώσεων, δὲν μπο-
ρεῖ, παρὰ τὰ ἐνδιαφέρη ὅλους τοὺς
ἀναγνώστας.

Ἡ γενικὴ ἐντύπωσις εἶναι ὅτι τὸ Διε-
θνὲς Συνέδριον τῶν Γυναικῶν ἐπέτυχε
πληρέστατα, λόγῳ, πρῶτον τῶν πολλῶν
ἀντιπροσώπων, ποῦ ἔλαβαν μέρος εἰς
αὐτό, καὶ δεύτερον, διότι ὁ ἐορτασμός
τῆς Πεντηκονταετηρίδος τοῦ Διεθνoῦς
Συμβουλίου τῶν Γυναικῶν τοῦ προσέ-
δωσεν ἐξαιρετικὴν σημασίαν.

Τριάντα δύο κράτη εἶχαν στείλει ἀν-
τιπροσωπείας, μερικαὶ δὲ ἀπὸ αὐτὰς ἀ-
πληρτίζοντο ἀπὸ εἴκοσι καὶ εἴκοσι πέντε
μέλη. Ἀπὸ ἑκάστον Συμβουλίου, εἰδι-
κά μέλη παρηκολούθησαν τὰς ἐργασίας
τῶν Τμημάτων.

Ἰδιαιτέρως ἡ Ἑλληνικὴ Ἀποστολὴ
παρηκολούθησε μετὰ μεγάλου ἐνδιαφέ-
ροντος τὰς ἐργασίας τῶν Τμημάτων
τούτων. Ἡ κυρία Τζηροῦ ἠκολούθησε
τὸ Νομικὸν Τμῆμα, ἡ κυρία Ρακτιβάν
διάφορα τμήματα, ἡ δεσποινὶς Ἀποστο-
λίδη τὸ Τμῆμα Γραμμάτων καὶ τῆς Σω-

ματεμπορίας. Τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Τμῆμα
παρηκολούθησεν ἡ πρόεδρος τῆς Ἑλλη-
νικῆς ἀποστολῆς, κυρία Ἑδλα Νάζου.

Αἱ γενικαὶ συνεδριάσεις ἐγίνοντο εἰς
τὸ Assembly Hall, ὅπου, συνήθως, παρευ-
ρίσκοντο περὶ τὰ ἑξακόσια μέλη.

Ἡ θέσις ἑκάστου Ἐθνικοῦ Συμβου-
λίου, ὠρίσθη διὰ κλήρου, ἡ δὲ τύχη ἡ-
νόησε τὴν Ἑλλάδα, ἥτις ἦλθε δευτέρα.

Ἡ Ἑλληνικὴ Ἀποστολὴ παρευρίσκε-
το εἰς τὰς συνεδριάσεις αὐτὰς καὶ ἐψή-
φισε διὰ τὰς μεταρρυθμίσεις καὶ νέας
προτάσεις τῶν Τμημάτων.

Ἡ αἴθουσα αὐτὴ ἔλαβεν ἐξαιρετικὸν
ἐορτάσιμον ὕψος, ὅταν συνήλθον ὅλα τὰ
μέλη διὰ τὸ Ἰωβιλαῖον, τὴν Πεντηκον-
ταετηρίδα τοῦ Διεθνoῦς Συμβουλίου
Γυναικῶν.

Ἡ Λαίδη Aberdeen, ἡ ὁποία διετέλε-
σεν ἐπὶ 36 ἔτη πρόεδρος τοῦ Διεθνoῦς καὶ
εἰργάσθη με ἀκούραστον ἐνδιαφέρον,
κατῳρῆσεν δὲ νὰ συνεχίσῃ τὴν δρᾶσιν
τοῦ Συμβουλίου τούτου τῶν Γυναικῶν
ὅλου τοῦ κόσμου καὶ κατὰ τὰς δυσκό-
λους περιστάσεις τοῦ πολέμου, παρίστα-
το εἰς τὴν συνεδρίασιν αὐτὴν καὶ ἐδέχθη
τὰ συγχαρητήρια καὶ τὰς ἐπευφημίας
ὅλων τῶν παρισταμένων.

Ἰτὴν ἐπίσημον αὐτὴν συνεδρίασιν ἐ-
τίμησεν ὁ κ. John Colville, Ὑπουργός
διὰ τὴν Σκωτίαν, ὅστις εἶπεν ἐν ὀλίγοις:

«Ἡ Λαίδη Aberdeen ὠδήγησε τὰς ἐρ-
γασίας τοῦ Διεθνoῦς Συμβουλίου Γυ-
ναικῶν ἐπὶ τριάντα ἔξ ἔτη. Οὐδεὶς ἡδύ-

νατο νὰ τὰ κάμῃ καλλίτερα ἀπὸ αὐτὴν».

Ἀπευθυνόμενος δὲ πρὸς τὰ μέλη τοῦ Συνεδρίου, ἐξηκολούθησε :

«Λαμβάνων τὸν λόγον, ὡς μέλος τῆς Βρεττανικῆς Κυβερνήσεως, ἐπιθυμῶ δὲ νὰ τονίσω πόσον ἡ Κυβέρνησις συμφωνεῖ μαζί σας εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῆς ἀξίας τῆς ἐθελοντικῆς ἰδιωτικῆς ἐργασίας. Πιστεύομεν, ὅτι τὰ ἐλατήρια τῆς ἐνδεχομένης αὐτῆς ἐθελοντικῆς ἐργασίας εἶναι πολὺ ἰσχυρά. Ὑπάρχει ἐπίσης καὶ ἡ ἀλλή ἀποψὶς τοῦ ἔργου σας. Εἶναι ἡ ἀξία σημασίας διεθνῆς συνεργασία καὶ ἡ πεποίθησις, ὅτι ἐὰν κατορθώσωμεν ν' ἀλλολογνωρισθῶμεν καὶ νὰ ἐνοήσωμεν οἱ μὲν τὰς ἀπόψεις τῶν δέ, θὰ δυνηθῶμεν ν' ἀποφύγωμεν τοὺς τρομεροὺς κινδύνους, ποὺ μᾶς ἐπαπειλοῦν».

Ἐξ ὀνόματος ἐκάστου Ἐθνικοῦ Συμβουλίου ὠμίλησαν αἱ Πρόεδροι τῶν ἀντιπροσωπειῶν. Καμμία δὲν παρέλειψε νὰ ἐπαινέσῃ καὶ νὰ συγχαρῇ τὴν Λαίδη Aberdeen.

Ἡ κυρία Ἑδλα Νάζου εἶπεν ἔμπρὸς εἰς τὸ μικρόφωνον, τὰς ὀλίγας αὐτὰς λέξεις ἀγγλιστί :

«Ἐρχομαι ἀπὸ τοὺς πρόποδας τῆς Ἀκροπόλεως σ' αὐτὴν τὴν ὥραιαν πόλιν, τὴν «Ἀθῆνα τοῦ Βορρά», ὅπου σὲ περασμένα χρόνια ἔζησα εὐτυχισμένες ἡμέρες εἰς τοῦ πατρός μου τὸ σπίτι. Τὸ Ἐθνικὸν Συμβούλιον Ἑλληνίδων μου ἀνέθεσε νὰ ἐκφράσω εἰς τὴν Λαίδη Aberdeen αἰσθήματα ἀγάπης καὶ εὐγνωμοσύνης, καθότι τὸ Συμβούλιόν μας ἰδρύθη καὶ ὀργανώθη ἐπὶ τῆς ἰδικῆς τῆς προεδρείας. Ἐπίσης ἐπιθυμῶ νὰ συγχαρῶ θερμότατα τὸ Διεθνὲς Συνέδριον διὰ τὸ χρυσοῦν Ἰωβηλαῖον του, ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τῶν πενήντων ἐτῶν ἀπὸ τῆς συστάσεώς του καὶ νὰ ἐκφράσω τὴν ἐλπίδα, ὅτι ἡ Συνέλευσις αὐτὴ θὰ μᾶς φέρῃ ἓν ἀκόμη στάδιον πρὸς τὰ ἔμπροσθεν εἰς τὸν δρόμον τῆς προόδου καὶ τοῦ πολιτισμοῦ. Τολμῶ νὰ ἐκφράσω τὴν εὐχὴν

αὐτὴν, ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς χώρας, ὅπου ἤκμασεν ὁ ἀρχαῖος πολιτισμός, θάσας καὶ ἀπαρχὴ κάθε νέου τοιοῦτου. Ἀποχαιρετῶ τὸ Συνέδριον μὲ μίαν ἑλληνικὴν λέξιν, σημαίνουσαν ταυτοχρόνως χαιρετισμὸν καὶ χαρὰν, ἣτις θὰ ἤμποροῦσε νὰ υἱοθετηθῇ ὡς σύνθημα τῶν μελῶν τοῦ Συνεδρίου. Ἡ λέξις αὕτη εἶναι «Χαίρετε».

Ἐξ ἄλλου, χαρακτηριστικὰ τοῦ Συνεδρίου τούτου σημεία ὑπῆρξαν καὶ τὰ ἑξῆς :

Ἡ Πρόεδρος τοῦ Τμήματος Τέχνης, Πριγκίπισσα Καντακουζηνοῦ, ἐκ Ρουμανίας, δὲν ἠδυνήθη νὰ ἔλθῃ εἰς Ἑδιμβούργον, διὰ νὰ διευθύνῃ τὰς ἐργασίας τοῦ Τμήματος. Ὡς ἐκ τούτου ἡ Πρόεδρος τοῦ Διεθνoῦς Συμβουλίου Βαρώνη Μπόελ ἐκάλεσε τὴν κυρίαν Ἑδλαν Νάζου καὶ τῆς ἀνέθεσε τὴν προεδρείαν τοῦ Τμήματος αὐτοῦ, διὰ τὴν περίοδον τοῦ Συνεδρίου.

Τὸ Τμήμα Τέχνης παρουσιάζει ἐφέτος τὸ ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον, ὅτι εἰς τὴν Ἑκθεσὶν τῆς Νέας Ὑόρκης πρόκειται νὰ συσταθῇ εἰδικὸν περίπτερον τοῦ Διεθνoῦς Συμβουλίου Γυναικῶν. Ἡ ἀντιπρόσωπος τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν ἀνεκοίνωσεν, ὅτι τὸ Ἐθνικὸν Συμβούλιον τῆς Ἀμερικῆς θ' ἀναλάβῃ τὴν διοργάνωσιν τοῦ εἰδικoῦ τούτου περιπτέρου, ὅπου θὰ ἐκτεθοῦν πέντε ἕως δέκα ἔργα γυναικείας τέχνης ἐκάστου κράτους.

Μεταξὺ τῶν διαφόρων ἑορτῶν, ἐξαιρετικῆς σημασίας ὑπῆρξαν αἱ δεξιώσεις μὲ τὰς ὁποίας ἐτίμησαν τὰ μέλη τοῦ Συνεδρίου ὁ Δήμαρχος τοῦ Ἑδιμβούργου, ὡς ἐπίσης καὶ ἡ Δούκισσα τοῦ Κέντ, ἡ ὁποία ἦλθεν εἰς Ἑδιμβούργον διὰ νὰ δεξιωθῇ τὸ Συνέδριον εἰς τὸν Κήπον τοῦ Hollywood. Ὁ καιρὸς ἦτο τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐξαιρετικῶς ὥραῖος καὶ τὸ garden party, ἔμεινεν ἀπὸ τὰς ὥραιότερας ἀναμνήσεις, ποὺ ἀπεκόμισαν τὰ μέλη τοῦ Συνεδρίου.

Στήλη Εἰρήνης

Ὁ «Ἰπτάμενος Ἀγγελος»

Σὰν τὴν συμβολικὴν περιστέραν, ποὺ ἔφερε τὸν κλάδον τῆς ἐλαίας εἰς τὸ ράμφος τῆς, σὰν τὸ ἄδολο ἐκεῖνο περιστέρι, διέσχισε τοὺς ὁμιχλώδεις αἰθέρας τοῦ βορρᾶ τὸ ἀεροπλάνον, ποὺ ἔφερε ἐκεῖνον, ποὺ ἀπεκλήθη τόσον ὥραϊα ἀπὸ τὸν Μουσολίνι, «ὁ ἰπτάμενος ἄγγελος».

Μυριάδες ἀνθρώπων, ὅλα τὰ ἔθνη τῆς Εὐρώπης, παρηκολούθουν μὲ ἀγωνίαν, μὲ σφιγμένα χεῖλη καὶ μὲ τρέμουσαν καρδίαν, τὸ μετὰλλινὸ πουλί, τὸ ὁποῖον ἔφερε τὴν τελευταίαν ἐλπίδα.

Μία φοβερὰ ρομφαία, μία Δαμόκλειος Σπάθη ἐκρέματο ἐπάνω ἀπὸ τὰς κεφαλὰς τῶν καὶ δὲν ἐκρατεῖτο πλέον, παρὰ μόνον ἀπὸ μίαν κλωστήν, «ἀπὸ μίαν τρίχα» ! Ἕνας φοβερὸς κυκλῶν, ἕνας τυφὼν ἀνευ προηγουμένου, ἐπρόκειτο νὰ ἐξαπολυθῇ ἐναντίον πληθυσμῶν, ποὺ δὲν εἶχαν κάμει τίποτε, διὰ νὰ τὸν προκαλέσουν.

Ὅλοι ἐσκέπτοντο μετὰ φρίκης τὸν φοβερὸν πόλεμον, ὃχι πλέον τὰς σφαίρας καὶ τὰς ὀβίδας, αὐτὰ φαίνονται πλέον παιγνίδια—ἀλλὰ τὰ δηλητηριώδη ἀέρια, τὰ ἀσφυξιογόνα, τὰ τερατώδη αὐτὰ κατασκευάσματα, ποὺ θὰ ἔφεραν τὸν ὄλεθρον καὶ τὴν καταστροφὴν εἰς τοὺς ἀθώους, ἀμάχους πληθυσμοὺς τῶν πόλεων. Τὰ ἀεροπλάνα, τὰ ὥραϊα πουλιά, ποὺ κατεσκευάσαν οἱ ἄνθρωποι, ἡ θαυμασία εφεύρεσις, ἡ ὁποία ἔπρεπε νὰ εἶχεν ἀδελφώσει καὶ συνδέσει τοὺς λαοὺς μὲ τὴν ταχεῖαν ἐπικοινωνίαν, αὐτὰ ἔγιναν τὰ φρικωδέστερα ὄργανα τοῦ θανάτου.

Τὴν τελευταίαν ἐν τούτοις στιγμὴν εὐρέθη ἕνας ἄνθρωπος, ἄνθρωπος ἀνώτερος, ὑπέρροχος, μὲ μεγάλην καρδίαν, ὁ ὁποῖος ἔθεσε κατὰ μέρος κάθε ἄλλην σκέψιν καὶ εἶπε πρὸς τὸν ἀντίπαλόν του: «Θέλω νὰ ἔλθω πρὸς σέ, νὰ συγεννοθῶμεν, διὰ ν' ἀποτρέψωμεν τὴν παγκόσμιον καταστροφὴν». Ὁ ἀντίπαλος ἐδέχθη καὶ ὁ γερῶν πρωθυπουργὸς τῆς κραταιᾶς Ἀγγλίας ἐπῆρε τὸ ταχύτερον μέσον συγκοινωνίας—καὶ ἦτο ἡ

πρῶτη φορὰ ποὺ τὸ ἐδοκίμαζε—καὶ διέσχισε τὰ γέφη καὶ ἐπέταξε πρὸς τὸν ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος ἐκρατοῦσε στὰ χεῖρα του τὴν εἰρήνην τοῦ κόσμου.

Ἡ εὐγενὴς χειρονομία δὲν ἐπῆγε χαμένη· οἱ ἀντίπαλοι συγεννοήθησαν, συνεσκέφθησαν, διὰ νὰ ἀποδειχθῇ ἄλλην μίαν φορὰν, ὅτι ὑπάρχει πάντοτε τρόπος συμβιβασμοῦ... Ὁ κόσμος ὁλόκληρος ἀνέπνευσε. Τὴν ἀγωνίαν διεδέχθη ἡ ἀνακούφισις καὶ ἡ χαρὰ. Καὶ τότε ἀπὸ ὅλα τῆς γῆς τὰ μέρη συγχαρητήρια καὶ εὐχαριστήρια ἐστάλησαν πρὸς τὸν εὐγενῆ Ἀγγλον καὶ τὴν ἀνταξίαν του σύζυγον, ἡ ὁποία παραλλήλως μὲ τὸν ἄνδρα τῆς, εἰργάζετο καὶ αὐτὴ, μαζί μὲ διακεκριμένας συμπαρτιώτισσάς τῆς ὑπὲρ τῆς εἰρήνης. Μεγάλαι τιμαὶ ἀπεδόθησαν εἰς τὸν πρωθυπουργὸν τῆς Ἀγγλίας καὶ τὴν κ. Τσάμπερλαϊν ἀπὸ τοὺς βασιλεῖς τῶν ὅλων αἰ χωρῶν ἐσπευσαν νὰ τοὺς τιμήσουν, ὅσον ἠδύναντο, ἀλλὰ θέδαια ἡ μεγαλυτέρα ἱκανοποίησις ἦσαν αἱ ἐνθουσιώδεις ἐπευφημίαι, ποὺ ὑπεδέχθησαν τὴν νίκην του εἰς τὴν Γερμανίαν, εἰς τὴν Γαλλίαν, εἰς τὴν Ἰταλίαν, παντοῦ.

Ἦτο πράγματι κοσμοϊστορικὸν γεγονός. Αἱ γυναῖκες—αἱ κυρίως ἐνδιαφερόμεναι ὑπὲρ τῆς εἰρήνης—θὰ ἔπρεπε νὰ κάμουν κατ' ἐξαιρετικὸν διὰ ν' ἀποδείξουν τὴν εὐγνωμοσύνην τῶν. Ἦδ' Ἀύκειον τῶν Ἑλληνίδων ἐτέλεσε δέησιν καὶ ἔστειλε συγχαρητήριον ἐπιστολήν. Ἕνα μετὰλλιον ὅμως ἐπίτηδες διὰ τὸν Τσάμπερλαϊν, δημιουργημένον ἀπὸ ὅλα τὰ γυναικεῖα σωματεῖα τῆς Ἑλλάδος καὶ ἀποστελλόμενον πρὸς αὐτόν, θὰ ἦτο μία ἀκόμη ἀπόδειξις, ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι πάντοτε ἡ χώρα, ὅπου ἐγεννήθη ὁ πολιτισμός. Ρίπτω τὴν ιδέαν μου αὐτὴν, μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ γίνῃ δεκτὴ ἀπὸ τὰ γυναικεῖα σωματεῖα μας.

ΜΑΡΙΑ Γ. ΜΟΜΦΕΡΡΑΤΟΥ

Σ. Ε. Στὰ γραφεῖα τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου ἐλήφθησαν ἀπὸ τὰ μέλη του διάφοροι προτάσεις περὶ συγχαρητηρίων πρὸς τὸν κ. Τσάμπερλαϊν καὶ περὶ ἀποστολῆς εἰς αὐτόν κλάδου ἐλαίας.

Ἡ βαρὼνη Μποέλ, πρόεδρος τοῦ Διεθοῦς Συμβουλίου Γυναικῶν, ἀπέστειλε πρὸς τὴν κ. Σμαράγδα Δημαρᾶ, πρόεδρον τοῦ Ἑθνικοῦ Συμβουλίου Ἑλληνίδων, τὴν ἑξῆς ἐπιστολὴν :

«Φίλη Κυρία,

Τὸ Διεθνὲς Συμβούλιον Γυναικῶν, πιστὸν στὶς ἀρχές του, δὲν παρημέλησε κατὰ τὴν τραγικὴν περίοδον τῆς ἀγωνίας, ποὺ ἐπέρρασαν ἐσχάτως ὁ κόσμος, γιὰ νὰ διαμαρτυρηθῇ ἐναντίον τῆς προσφυγῆς στὴν ἔνοπλη βία. Ἐμεινε πιστὸν στὴν ἰδέαν, ὅτι κάθε διαφορά μπορεί καὶ πρέπει νὰ ρυθμίζεται κατὰ τρόπον εἰρηνικόν· γι' αὐτὸ μετεχειρίσθη κάθε μέσον, διὰ νὰ συγκινήσῃ τοὺς ἀρχηγούς τῶν κρατῶν καὶ τοὺς ὀργανισμούς ποὺ φέρουν τὴ βαρεῖα εὐθύνη τῆς ἐξουσίας.

Τὴν 28ην Σεπτεμβρίου, ὅταν ἐγείροντο ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη ἀπειλητικὲς αἱ πολεμικὲς δυνάμεις, τὸ Δ. Σ. Γ. ἔστειλε κατὰ τὴν πιὸ τραγικὴ στιγμή τῆς κρίσεως, τὸ ἑξῆς τηλεγράφημα πρὸς τίς γυναῖκες τῆς Γερμανίας:

«Τὸ Δ. Σ. Γ. ἐξορκίζει τίς Γερμανίδες γυναῖκες καὶ μητέρες, νὰ ἐνωθῶν μετὰ τίς ἀδελφές των καὶ νὰ ὀργανωθῶν μετὰ ὅλες τίς δυνάμεις τῶν ἄλλων χωρῶν, γιὰ τὴ διατήρησιν τῆς εἰρήνης, ἐπὶ τῇ βάσει εἰρηνικῆς διαιτησίας τῆς παρούσης διαφοράς».

Ἐπίσης ἀπετάθη τὸ Δ. Σ. Γ. πρὸς τὸν πρόεδρον Ρουζβέλτ ὡς ἑξῆς:

«Τὸ Δ. Σ. Γ. παρηκολούθησε μετὰ ἀγωνίαν τὰς προσπάθειάς σας στὸ ζήτημὰ τῆς εἰρήνης καὶ ἐπιθυμεῖ νὰ σὰς ἐκφράσῃ ἐξ ὀνόματος 40 ἑκατομμυρίων του τὴν βαθυτάτην εὐγνωμοσύνην γιὰ τὴν ἀποτελεσματικὴν συμβολὴν σας εἰς τὴν εἰρηνικὴν λύσιν τῆς διαφοράς.

Ὅταν διελύθη ἡ θύελλα, τὸ Δ. Σ. Γ., ἔχον συνέδρουν τῆς συμβολῆς τῶν διαφόρων πολιτικῶν ἀνδρῶν γιὰ τὴ διατήρησιν τῆς εἰρήνης, ἀπετάθη πρὸς τὰ Ἑθν. Συμβούλια τῶν ἐνδιαφερομένων χωρῶν καὶ τὰ παρεκάλεσε νὰ ἐκφράσουν στοὺς ἀρχηγούς τῶν κρατῶν τὴν εὐγνωμοσύνην του. Ἐστειλε πρὸς τοῦτο τηλεγραφήματα πρὸς τὰ Ἑθν. Συμβούλια τῶν Ἀγγλίδων, τῶν Γαλλίδων καὶ τῶν Ἰταλίδων.

Τέλος, θέλοντας νὰ ἐκφράσῃ τὴν ἰδιαίτεραν εὐγνωμοσύνην του εἰς τὸν πρωθυπουργὸν τῆς Ἀγγλίας, γιὰ τίς ἀκούραστες καὶ ἐπίμονες προσπάθειάς του, ἔστειλε πρὸς τὴν κ. Τσάμπερλαϊν τὸ ἀκόλουθον τηλεγράφημα:

«Τὸ Δ. Σ. Γ. παρηκολούθησε μετὰ θαυμασμὸν τὰς ἐπανελημμένας ἡρωϊκὰς ἐνεργείας τοῦ κ. Τσάμπερλαϊν, ὅπως σῶσιν τὴν παγκόσμιον εἰρήνην καὶ σὰς παρακαλεῖ νὰ μεταδιβάσετε εἰς αὐτὸν τὴ θαθεῖα εὐγνωμοσύνη 40 ἑκατομμυρίων γυναικῶν, ποὺ συμμερίζονται τὴν πίστιν του εἰς τὸ δυνατόν τῆς εἰρηνικῆς διευθετήσεως τῶν διαφορῶν».

Ἀλλὰ, μετὰ ὅλην τὴν ἀνακούφισιν, ποὺ ἔφερε ἡ συμφωνία τοῦ Μονάχου εἰς τοὺς ἀγωνιῶντας λαούς, τὸ Δ. Σ. Γ. δὲν μπόρεσε νὰ λησμονήσῃ τίς ἡρωϊκὰς θυσίας τοῦ Τσεχοσλοβακικοῦ ἔθνους καὶ συμμερίζεται βαθύτατα τὸν πόνον τῶν γυναικῶν τῆς Τσεχοσλοβακίας καὶ τοῦ Ἑθνικοῦ τῶν Συμβουλίου, μέλους τοῦ Δ. Σ. Γ. Ἡθέλησε λοιπὸν νὰ τοῦ ἐκφράσῃ τὴν εὐγνωμοσύνην τῶν γυναικῶν ὅλου τοῦ κόσμου γιὰ τὴ συγκινητικὴ θυσία του.

ΒΑΡΩΝΗ ΜΠΟΕΛ

Ἡ πρόεδρος τοῦ Ἑθν. Συμβουλίου Ἑλληνίδων κυρία Σμ. Δημαρᾶ, ἀπήντησεν ὡς ἑξῆς:

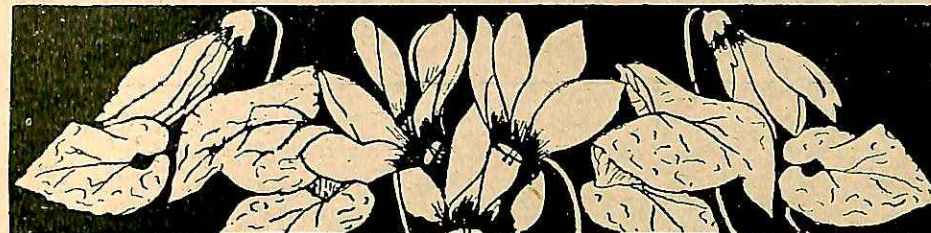
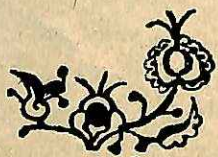
«Φίλη Κυρία,

Μετὰ θαθεῖαν συγκίνησιν ἔλαβα γνῶσιν τῆς ἐπιστολῆς σας, ποὺ διερμηνεύει τόσο καλὰ τὰ προσωπικά μου αἰσθήματα, ὅσον θεαίως καὶ τὰ αἰσθήματα ὅλων τῶν Ἑθν. Συμβουλίων Μελῶν.

Ἀνέγνωσα τὴν ἐπιστολὴν σας εἰς τὴν Ἑκτελεστικὴν μας Ἐπιτροπὴν καὶ σὰς μεταβιβάζω εὐχαρίστως τὴν πλήρη ἐπιδοκιμασίαν τῶν μελῶν αὐτῆς διὰ τὰ ὑπὸ τοῦ Δ. Σ. Γ. γενόμενα διαδήματα κατὰ τὴν τραγικὴν κρίσιν ποὺ διήλθομεν ἐσχάτως.

Δεχθῆτε, φίλη κυρία... κλπ.

ΣΜΑΡΑΓΔΑ ΔΗΜΑΡΑ

Μιὰν ἀγκαλιά λουλούδια

—Τριαντάφυλλα, γαρύφαλα. "Ὅ,τι ἔχεις; Κόκκινα. Κίτρινα. "Ὅλα τὰ χρώματα.

Ἡ φωνὴ τῆς σὰ μουσικὴ ἀντηχεῖ χαρμώδην καὶ γοργὴ σὰν ἐμβατήριον χαρᾶς. Εἶναι ντυμένη /κάτασπρα. Τὸ μάτια τῆς ζωηρά. Ἡ ἔκφρασή τῆς γελαστή. Ἡ κίνησή τῆς σέελτη.

Ὁ ἀνθοπώλης ἐνθουσιάζεται. Κι' ἡ χαρὰ τῆς νέας γυναίκας πέρασε μέσ' τὴν ψυχὴν του, σὰν νὰ ἦταν δική του.

Παίρνει ἀπὸ ἐδῶ, διαλέγει ἀπὸ κεῖ. Μ' ἀσυνήθιστη προθυμία. Κι' αὐτὸ τὸ κόκκινο τριανταφυλλάκι. Δύο-τρία μπουμπουκάκια. Ἐνα ἄσπρο γαρύφαλλο. Λίγη πρασινάδα ἄ-κόμα. Ἀναστατώνει τὸ μαγαζάκι του. Κάπου-κάπου ρίχνει μιὰ ἐρωτηματικὴ ματιὰ στὴν Κυρία. Ἐκεῖνη τὸν παρακολουθεῖ μετὰ τὴ γελαστὴ ματιὰ τῆς. Ὁ καυμένος. "Ὅ,τι εἶχε ὥραϊο τὸ ξεδιάλεξε. Τὸ ξεδιάλεξε, γιὰ μιὰν ἀγκαλιά λουλούδια. Στὸ τέλος ξετρυπώνει καὶ ἕνα χρυσὸ σπαγγάκι. Τὰ δένει ὅλα μαζὺ καὶ τὰ τυλίγει σὲ μιὰν ἄσπρη ἄθικτη κόλλα.

—Ἐτοιμα, κυρία.

—Θαυμάσια. Σ' εὐχαριστῶ.

—Σὲ γιορτὴ τὰ πάτε; ρωτᾷ δειλά, καθὼς τ' ἀκουμπᾷ στ' ἀπλωμένα γαντοφορεμένα χέρια τῆς.

—Σὲ γάμο; "Ὅχι, γέλασε ἡ κυρία.

—"Ὅχι; —ἀπορεῖ ὁ ἀπλοϊκὸς ἄνθρωπος καὶ τὴν κυττάζει ἐπίμονα, σὰ νὰ ζητῇ ἡ ματιὰ του νὰ μαντεύσῃ τὴν αἰτία τῆς χαρᾶς τῆς.

Ἡ Μαριάννα μ' ἀγκαλιὰ τὰ λουλούδια, προχώρησε λίγα βήματα. Ὁ ἥλιος φλόγιζε. Στάθηκε μιὰ στιγμὴ στὴ μέση τοῦ δρόμου. Ἐρριξε μιὰ ματιὰ στὸ ρολογάκι τῆς. Ἐντεκα παρὰ τέταρτο. Ἐχει καιρό. Ἀνάλαφρο ἀεράκι δρόσι-σε γιὰ μιὰ στιγμὴ τὸ ξαναμμένο πρόσωπό τῆς. Νὰ πῆγαινε πεζή; Ἐνα ταξὶ φάνηκε στὸ δρόμο. Χωρὶς καλὰ καλὰ νὰ σκεφθῇ, πήδηξε μέ-σα. Εἶπε δυὸ λόγια 'στὸν σωφὲρ καὶ τράβηξε τὸν δρόμο ἀπάνω. Τί θαυμάσιο πρωϊνό.

"Ὅλα τῆς γελοῦσανε. Οἱ ἄνθρωποι. Τὰ δέν-δρα. Τὰ κτίρια. Μέσα στὴν ἀτμοσφαῖρα εἶναι ὅλη αὐτὴ ἡ χαρὰ; Χαμογελᾷ. Ἐχει τόση χαρὰ μέσα τῆς, ποὺ τὸ αἰσθάνεται, εἶναι ἡ δική τῆς χαρὰ π' ἀντιφέγγει γύρω τῆς.

... Καὶ ἀπορεῖ τώρα μετὰ τὸν ἑαυτὸ τῆς. Ἡρθανε στιγμὲς ποὺ δοκίμασε ν' ἀποσπασθῇ ἀπ' τὸν Ἀνδρέα. Ἦταν ὁ φόβος ποὺ τὴν ἔκανε. Ὁ φόβος τῆς ἀμαρτίας ὁδηγοῦσε τὴν σκέψη τῆς. Κι' ἡ λογικὴ, ἡ λογικὴ, ποὺ στενεύει τὸν νοῦν τοῦ ἀνθρώπου, πολεμοῦσε τὸ πάθος τῆς. Νὰ λυτρωθῇ ἀπ' τὸ πάθος τῆς. Αὐτὸ ἤθελε. Μά, πῶς; Πῶς νὰ σβύσῃ τὸ ἐξαίσιο δ-νειρο τῆς ψυχῆς τῆς;

Ὁ Ἀνδρέας! Τὰ ἰδανικά του! Ἡ δύναμή του, ποὺ ὑποβαστάζει τὴν ἀδυναμία τῆς. Ἡ εὐαι-σθησία του. Ἡ θερμὴ του ἐκδήλωσις. Ἡ τρυφε-ρὴ φροντίδα του... γιὰ τὸ λουλούδι, ποὺ προτι-μᾷ. Γιὰ τὸ ξεχωριστὸ βιβλίο ποὺ πρωτοβγήκε, γιὰ λεπτομέρειες, λεπτομέρειες. Φτάνει νὰ τῆς ἔδινε χαρὰ!

Νὰ φύγῃ... Πῶς νὰ φύγῃ;

—Ἄν γινώμαστε φίλοι, τοῦ εἶπε κάποτε, παι-χνιδιάρικα, γλυκά. Θὰ σ' ἀγαπῶ πάλι πολὺ. Θὰ κάνουμε συντροφιά, ἐλεύθερα. Τότε θὰ μπο-ρῆς νὰρχεσαι καὶ στὸ σπίτι μου. Θέλεις;

Δὲν τῆς ἀπάντησε.

Σὲ λίγες ὧρες. Κράτησε στὰ δυὸ τοῦ χέρια τὸ σγουρὸ ξανθὸ τῆς κεφάλι. Καὶ τῆς εἶπε σι-γά, πολὺ σιγά.

—Θὰ μπορούσαμε νὰ παντρευτοῦμε, νὰ ζή-σουμε μαζὺ, ἀλλὰ φοβάσαι τὸν πόνο τοῦ ἄλ-λου. Φοβάσαι ποὺ σ' ἀγαπᾷ. Καὶ σὲ κρατᾷ δικαιοδικαίως... Ἐχεις ἀδυναμία. Τὸ εἶπες. Ἐ-τοῖ εἶναι. Δὲν περνοῦν μάταια τόσα χρόνια κον-τὰ σ' ἕνα ἄνθρωπο.

Αἰσθάνθηκε τὴν συγκίνησή του ἀπ' τὸν τόνο τῆς φωνῆς του.

—Ὡστε, τὴν ἀγαποῦσε πραγματικά!

Ὁ καιρὸς περνοῦσε. Θυμάται τόσα καὶ τόσα. Θυμάται μιὰ βραδυά. Τὴν περίμενε. Μό-

λις την αντίκρυσε την τράβηξε σαν τρελλός κοντά του. Μιά ανατριχίλα ένοιωσε σ' όλο της το κορμί. Την έσφιξε με πάθος.... "Υστερα, σέ λίγα λεπτά.... σηκώθηκε.

—Πάμε, της λέει. Με περιμένουν.

—Νά φύγουμε; Τώρα αμέσως;—Γύρισε τον κύτταξε μ' άπορία. 'Η έκφρασή του την άποκαρδίωσε. Δεν μπόρεσε νά πη λέξη. Αισθάνθηκε τόση άναστάτωση, π' έχασε τον έαυτό της. Πότε έφθασε στην πόρτα; Πότε κατέβηκε τη σκάλα, πότε θρέθηκε στο δρόμο; Δεν τό κατάλαβε. 'Εκείνο μόνο, που ένοιωσε....Ταπείνωση. Τί φρίκη!

Νά φύγη.... Νά φύγη....

Κι' έφυγε.

'Η θύμηση όμως; "Ας μπορούσε νά ξεχάσει. 'Η θύμηση έχει δύναμη. Είναι στιγμές, που ή γοητεία της άμαρτίας είναι πιο πολύ στη θύμηση της. Κι' ή νοσταλγία της είναι άκατανίκητη. Σε κυριεύουν πόθοι, που σου φέρνουν ντροπή.

"Αν δέν θυμότανε...

"Εφυγε. Ξαναγύρισε. Ξανάφυγε.

Γιατί όμως τὰ σκέπτεται όλ' αυτά ;

Ρίχνει μιὰ ματιά έξω. Περνούν τή στενή πρασιά της λεωφόρου.

Νά την πάλι. Στόν ίδιο δρόμο. Κοντά στο σπίτι του. Χρόνια παίρνει καί ξαναπαίρνει τόν ίδιο αυτόν δρόμο. Με λαχτάρα. Με πόνο. Με αγωνία. Με φόβο. Συχνά μετανοιωμένη. Κάποτε άγανακτισμένη, με τόν ίδιον τόν έαυτόν της.

Σήμερα όμως ; Ξαναγυρίζει με χαρά.

Τὰ δροσερά λουλούδια στην άγκαλιά της γιόμιζαν τὸ μικρὸ αὐτοκίνητο με τήν εὐωδία τους.

'Η Μαριάννα κάνει σχέδια.

Θά τὰ βάλλω ή ίδια σέ κείνο τὸ κινέζικο βάζο.

'Ο 'Ανδρέας; "Ισως νά τήν περιμένει. "Ενα μήνα έχει νά τόν δῇ. Θά τὸ φαντασθῇ, όμως Δεν μπορεί. Προσμένανε μαζί, χρόνια, τήν σημερινή μέρα. Τὸ θεατρικὸ βραβείο της 'Ακαδημίας...

—'Εδῶ εἶναι, Κυρία; ρωτᾷ ὁ σωφέρ.

'Η Μαριάννα τινάχτηκε. "Εσκυψε νά δῇ. 'Η καρδιά της χτυποῦσε δυνατά.

—Στάσου στή μεγάλη πόρτα.

✱

'Η Μαριάννα ανέθηκε δυὸ δυὸ τὰ σκαλοπάτια. Μιά στιγμή σταμάτησε. Κτυπᾷ τὸ κουδούνι με καρδιοχτύπι.

'Η πόρτα άνοιξε. Ρίχνει μιὰ ματιά στην καμαριέρα. Δεν είναι ή ίδια.

—Περάστε, Κυρία....

Στὸ σαλόνι, θυσιμένη στην θαθεία πολυθρόνα, με τὰ λουλούδια στην άγκαλιά καί με τὰ ζωηρά γελαστά μάτια της, καρφωμένα στην πόρτα τοῦ γραφείου, ή Μαριάννα περιμένει τὸν 'Ανδρέα. Ποῦ καί ποῦ ή σκέψη της ξεφεύγει. Ρίχνει μιὰ ματιά γύρω. Στὸ ντιβάνι, με τὰ πολλά κεντημένα μαξιλάρια. Στὸ κομψὸ γραφεῖο, με τὸ σάξ βαζάκι. Στην πολυθρόνα, στην γωνιά. Στην εἰκόνα τοῦ Γκύζη. 'Ανάμεσα σ' όλα αὐτὰ ἔζησε τὸ ἐξάισιο μυστικὸ τῆς ζωῆς της.... Τὸ πελώριο αὐτὸ βάζο με τάσπρα τριαντάφυλλα ; Δεν τὸ εἶχε τότε δει...

Τή στιγμή εκείνη ὁ 'Ανδρέας φάνηκε στην πόρτα.

Μόλις τήν εἶδε τᾶχασε.

'Η Μαριάννα ἔτρεξε κοντά του. Τὸν κύτταξε με τὰ φωτεινὰ χαμογελαστά μάτια της.

—'Ανδρέα.... Δεν με περιμένεις;

'Η φωνή της ἔτρεμε.

—'Οχι.... εἶπε μισογελαστά.

—'Οχι; Δεν τὸ φαντάστηκες; Δὲ φαντάστηκες τὴ χαρά μου; 'Αργά, χθὲς τὴ νύχτα, τὸ διάβασα στην ἔφημερίδα. καί πέταξε ή καρδιά μου νᾶρθω αμέσως. "Όλη νύχτα μετροῦσα τίς ὥρες.

'Ο 'Ανδρέας τήν κύτταξε σιωπηλός.

—Μὰ δέν τὸ χάρηκες, 'Ανδρέα; Τὰ μεγάλα ἐκφραστικὰ μάτια της γέμισαν άπορία.

—'Ητανε τῶναιρό σου αὐτὸ τὸ βραβείο. Χρόνια τὸ περιμέναμε μαζί. "Ήσουν άγνωστος, ὅταν σὲ γνώρισα. Συνδεθήκαμε... Ζήσαμε ἕνα ὄνειρο. Ζοῦσα με τὰ ἰδανικά σου. [Μὲ τίς ἀπογοητεύσεις σου. Μὲ τίς φιλοδοξίες σου. Τώρα χαίρομαι τὴ χαρά σου. Γελᾷς; Γελᾷς, 'Ανδρέα με τὴ χαρά μου; Σοῦ φαίνεται παιδιάστικη;

'Η φωνή της μελωδική χαρούμενη. 'Η μορφή της άγνά λεπτή. Μὲ τὰ πολύχρωμα λουλούδια στην άγκαλιά, φεγγοβολοῦσε.

'Ο 'Ανδρέας τήν κυττάζει... τήν κυττάζει θαθεία....

—Μὲ συγκινεῖς, Μαριάννα... 'Η φωνή του πνίγεται.

Κτυπᾷ τὸ τηλέφωνο. Μιά. Δυὸ. Τρεῖς. 'Ο 'Ανδρέας σηκώνει τὸ ἀκουστικό.

—'Εμπρός. — Πάλι ἐσύ; — Ναί, ναί, πολὺ ἐκφραστικά. — Σὲ λεπτὴ κορνίζα, θά τήν δῇς.

'Η Μαριάννα ἄκουσε. Τὰ μάτια της ἀσυναίσθητα πέσανε πάνω στο γραφεῖο. Φωτογραφία;

Τὰ προικιά

Στὴ θρύση ποὺ τήν ἱσκιωναν δαντελλωτὰ πλάτανια
κι' οἱ ἀχτίδες τοῦ μεσημεριοῦ γύρω μας φλογερές
στη σιγαλιά πλέκαν χρυσά, φλογόχρυσά στεφάνια
καί θάμπωναν τὰ μάτια μας οἱ ἀνταύγειες πορφύρες.

Εἶχαμ' ἀπολησμονηθεῖ—φίλες ἀγαπημένες—
ή Φωτεινούλα, ἐγώ, ή Χρυσή, ή Σμαράγδα κι' ή Κρινιώ
μιλώντας γιὰ τὴ γιορτινὴ τὴ μέρα π' ἀνθισμένες
μηλιές ἀκριβοθώρητες θά σμίγαμε τὸ νηδ.

ποῦταν γραφτὸ μας τ' ἄνθια μας σ' ἄγιο καρπὸ νά δέσει.
Λέγαν οἱ φίλες γιὰ προικιά στο χέρι κεντητὰ
ποῦ δέν μπορούσε ή σκαλιστικὴ κασέλα νά χωρέσει
καί γιὰ τ' 'Αραχωθίτικα κίλινια τ' ἀκριβά...

Γι' ἄστρα ἀσημένια, γιὰ νερά καί κρίνα διαμαντένια
ποῦ θᾶζωναν μ' ἀναλαμπές τὰ χέρια, τὸ λαιμὸ
καί γιὰ μετάρια καί λινὰ ποὺ τήν κυπαρισσένια
κορμοστασιά θ' ἀνὰδειχναν στοῦ γάμου τὸ χορδ....

Κ' ἐγὼ συλλογιζόμουνά πὼς θᾶρθω, ἀγαπημένε,
χωρὶς προικιά, μαλάματα, μιὰ μέρα νᾶ σὲ θρῶ
καί θάμαι ἀπλή, τὰ μάγουλα τριαντάφυλλα θά
καῖνε

καί μοναχὰ τὰ μάτια μου θά φέρνω θησαυρό...
Μὰ κ' ἔτσι με τὰ λίγα μου ποῦ θά σοῦ πῶ
τραγούδια
θὰ λάμπουνε στὰ μάτια σου πετράδια λαμπερά,
θὰ σοῦ μοσχοβολήσουνε τὰ λόγια μου λουλούδια
καί θά μᾶς συνεπάρουνε τ' ὄνειρου τὰ φτερά...

ΜΟΝΑ ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

δια στὰ χέρια της. Τᾶφισε πάνω στο γραφεῖο.
—Κράτησέ τα με τίς εὐχές μου.
'Η φωνή της ἦτανε σιγαλή καί ἄτονη.
Τὸν κύτταξε κατάματα. "Ητανε οἶκτος ή
ἐκφραση ἐκείνης τῆς ματιᾶς ;
Γιατί ὁ 'Ανδρέας αἰσθάνθηκε ντροπή.

Κηφισιά 1933

ΦΩΦΩ Π. ΛΟΓΟΘΕΤΗ

Στυλώνει τὰ μάτια της. Μιά κοπέλλα. Διαισθάνεται. Κάτι τρεμουλιάζει μέσα της. Σφίγγει τὰ μάτια της καί τὰ χεῖλιά της νά μὴ κλάψουν.

Στενόχωρη σιωπή.

'Η Μαριάννα κάνει δυὸ θήματα κοντά του. Σηκώνει τὰ μάτια της ἐπάνω του.

'Ο 'Ανδρέας ἀσυναίσθητα χαμήλωσε τὰ μάτια.

—'Αφοῦ δέν μπορούσε νά γίνη δική μου ἐκείνη, ποῦ ἤθελα....

Σταματᾷ.

—'Αρραβωνιάστηκες; 'Η φωνή της μόλις ἀκούστηκε.

—Ναί...

'Η Μαριάννα αἰσθάνθηκε τὰ μάτια του νά τήν κυττάζουν ἔντονα, σά νά ψάχνουν μέσ' τήν ψυχὴ της.

Καί προσπάθησε νά κρύψῃ τήν ταραχή της. Εἶπε ἀργά-ἀργά:

—Σοῦ εὐχομαι εὐτυχίαν...

—Εὐχαριστῶ. Τὸ περίμενα ἀπὸ σένα, εἶπε με ἀνακούφιση καί σὲ τόνο ζωηρὸ ὁ 'Ανδρέας.

'Η Μαριάννα διαισθάνθηκε τήν κρυφὴ χαρά του.

Μισόκλεισε τὰ μάτια της καί ἔνοιωσε φρίκη νά περνᾷ τήν ψυχὴ της. Δεν μίλησε. Στηρίχτηκε στή γωνιά τοῦ γραφείου. Αἰσθάνθηκε τὴ θέση της γελοία καί ὅλος ὁ πόνος της ἔγινε ὀργή.

Πῆρε τότε τὸ ὕφος ἐκείνο τὸ παληό, τὸ παιχιδιάρικο. Καί τὸ γύρισε στ' ἄστεϊα.

—Τὴν γνωρίζεις καιρό ;

—'Οχι, μέρες...

—Εἶναι συνοικέσιο ;...

—Ναί...

—Ὡμορφῇ ;

—'Οχι... μὰ μ' ἄρᾷ.

—Πλουσία ;

—Ναί...

'Η Μαριάννα ἦτανε βεβαία. 'Ο 'Ανδρέας ἔλεγε τήν ἀλήθεια.

Σώπασε.

'Εκείνος τήν κύτταξε σοβαρὰ καί στοχαστικά.

'Η Μαριάννα σιωποῦσε ἀκόμα.

Τὰ βλέφαρά της μόνο παίζανε νευρικά.

Καί στὰ μάτια της ἦτανε μιὰ ἐκφραση πόνου καί σπαραγμοῦ.

Μὲ μιὰ ἀργὴ καί περήφανη κίνηση, πλησίασε κοντά του.

Κρατοῦσε ἀκόμα στην άγκαλιά τὰ λουλούδια

Ο άνδριάς του Στρατηλάτου Βασιλέως Ικωνστανίνου που άπεκαλύφθη στο Πεδίον του Άρεως.

Ο θάνατος του Άηδονιού

Τ' άηδόني σκότωσε ό πόνος,
ραγίστηκ' ή μικρή καρδιά,
όταν, γυρνώντας, τή φωλήά του,
δέν τήν εύρηκε μιá θραδυά.

■

Ψηλά χορτάρια πατημένα
στ' αντίκρυσμά του σηκωθήκαν:
«Είν' έργα, του 'πανε, άνθρωπων,
π' ώϊμένα, δέ σε λυπηθήκαν !»

■

Μιά λεύκα, πλάϊ εκεί στημένη
τά ίδια λόγια ξαναλέει
καί μιá πονετικιά άδερφή της
γέρνοντας τó κεφάλι, κλαίει....

Πέσαν άπ' τόν καημό τά φύλλα
μιás ξωτικιάς τριανταφυλλιás
κι' άπλώθηκε τής σκοτεινιάς
στο δάσος μέσα ή μαυρίλα.

■

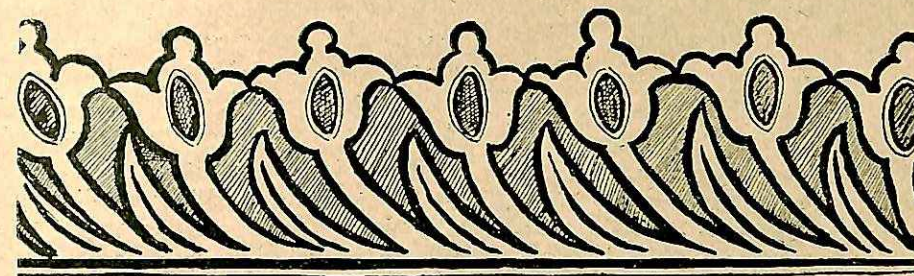
Σύννεφα φτάσανε βαρειά
άπό μακρυά κυνηγημένα
βουβά, θλιμμένα τά πουλιά
κρυφτήκαν όλα, τρομαγμένα.....

■

Κ' έτοι έπέρασ' ή νυχτιά
μέ τή φωνή μόνο του γκιώνη,
πού έκλαιγε λυπητερά,
ό άμοιρος κι' αυτός τ' άηδόνη.

ANNA ΜΠΕΚΙΑΡΗ

(Άπό τή συλλογή «Σύντροφοι στη Γη»)

Ηρωϊκές Γυναίκες

Αυτός είναι ό τίτλος του νέου βιβλίου τής 'Αλίκης Σαλομών, έπιτίμου προέδρου του Διεθνούς Συμβουλίου Γυναικών. Στο τελευταίο αυτής έργον εξιστορεί ή συγγραφέας τόν θίον όκτώ γυναικών, πού μέ τίς ενέργειες καί μέ τó θάρρος τούς υπεκίνησαν παγκόσμια ζητήματα, καί τά έφεραν εις άίσιον πέρας. Μέ τó δίκαιο δέ καλεί τίς γυναίκες αυτές «ήρωϊκές», μολονότι ό άγώνας τους έξυπηρέτησε τή δικαιοσύνη, τήν κοινωνική ειρήνη καί τόν πολιτισμό.

Στήν ανθρώπινη ψυχή έμφωλεύουν βαθειά ριζωμένες δυό ροπές, δυό ένστικτα: τó πολεμικό, τó έπιθετικό καί τó άμυντικό, τó προφυλακτικό. Άπό τó πολεμικό γεννήθηκε τó ήρωϊκό εκείνο ιδεώδες, πού έκαμε τούς κατακτητάς, τούς ιδρυτάς κρατών, τούς μεγάλους έφευρέτας. Άπό τήν άλλη ροπή, άπό τó ένστικτο τής άμύνης, τής περιφρουρήσεως, γεννήθηκεν ό ήθικός νόμος τής άλληλεγγύης, τής άμοιβαίας βοηθείας, χωρίς τόν όποιον δέν μπορεί νά νοηθί άνώτερο επίπεδο κοινωνικού θίου.

Μερικοί θέλουν ν' αποδώσουν τó ένα ένστικτο στόν άνδρα καί τó άλλο στή γυναίκα. Φρονοούμεν, ότι τούτο δέν είναι σωστό. Σε όλες τίς έποχές υπήρξαν άνδρες καί γυναίκες πολεμιστάι, αλλά καί άλλοι μ' αίσθήματα άγια.

Πάντως αί γυναίκες, πού δημιούργησαν κάτι τί καινούριο στήν κοινωνία, συνεδύαζαν μέσα τους καί τά δύο ένστικτα, έδωκαν δηλαδή μιá καινούρια μορφή στο ήρωϊκόν ιδεώδες, υποτάσσοντάς το στήν έξυπηρέτησι τής ανθρωπότητος.

Άπό τίς γυναίκες τών όποίων ό θίος καί ή δράσις περιγράφονται στο έν λόγω βιβλίο, ή Harriet Beecher-Stowe, στάθηκε στήν πρώτη γραμμή μεταξύ εκείνων, πού ειργάσθησαν στίς 'Ηνωμ. Πολιτείες για τήν κατάργησι τής δουλείας. Η Άμαλία Σίβεκιγκ διωργάνωσε κα-

τά τās άρχάς του παρελθόντος αιώνας τήν διακονία καί τήν περίθαλψιν τών πτωχών επί νέων θάσεων. Η Φλωράνς Νάιτιγκαλ ή αγωνίστηκε για μιá καλύτερα όργάνωσι περιθάλψεως τών τραυματιών έν καιρῷ πολέμου καί για τήν προσέλκυσι γυναικών στο έπάγγελμα τής άδελφής νοσοκόμου. Η 'Ιωσηφίνα Μπουτλερ έκαμε μιá πρωτάκουστη σταυροφορία υπέρ μιás άνωτέρας ήθικής. Η Σουσάνα Άντων έπάλασε για τήν άνεξαρτησία, τήν πνευματική έλευθερία καί άξιοπρέπεια τών γυναικών. Η Βέρθα φόν Σοϋντερ ειργάσθη κατά τρόπον πρωτοφανή για τήν παγκόσμιο ειρήνη καί ή Eglantine Jebb τέλος έσωσε έκατομμύρια παιδιών, θύματα του μεγάλου πολέμου, άπό τήν πείνα καί τήν έξαθλίωσι.

Καμμιá άπ' αυτές τίς γυναίκες δέν έπεδίωξε κάτι τι για τόν έαυτό της. Άπέκτησαν δόξα, παροδικῶς ίσως καί πλούτη· αυτό όμως δέν έπηρέασε τó πρόγραμμα του θίου των. Όλες δημιούργησαν ικάτι τι καινούριο, πάνω άπό χρόνο καί τόπο σ' επίπεδο διεθνές. Πολλοί ήσαν οί όπαδοί πού τίς ήκολούθησαν, αλλά περισσότεροι τούς παρενέβαλαν προσκόμματα άπό στενοκεφαλιά.

Ό κόσμος όμως προχωρεί, καί ό,τι άποκρούονταν χθές ως ριζοσπαστικό, σήμερα έγινε κοινόν κτήμα, κ' εκείνο πού είναι σήμερα καινούριο, θά θεωρηθί αύριο άπρηχαιωμένο.

Όσα κατάρθωσαν οί γυναίκες αυτές, άγωνιζόμεναι υπό έμπνευσιν ήρωϊκή, μεταδίδονται ως ιστορία μόνον στή νεωτέρα γυναίκα γενεά. Σ' αυτήν άπόκειται νά τά χρησιμοποιήσθαι καί νά τά τελειοποιήσθαι υπό άλλο πνεύμα, μέ άλλα έλατήρια, μέ άλλα μέσα καί σκοπούς.

Όσο καί αν είναι άκόμη άτελής ό θίος τών ανθρώπων, έν τούτοις έγινε καλότερος καί δι-

καιότερος, ακριβώς διότι οι γυναίκες αυτές είσαν τόσην καρτερίαν και τόση τόλμη.

✱

Ο βίος της Harriet Beecher Stove, της συγγραφέως της «Καλύθα του Μπάμπα-Θωμά» είναι υπό την εποψιν αυτήν εκτάκτως ενδιαφέρον, και φρονούμεν ότι εξυπηρετούμεν τις αναγνώστριές μας εξιστορούντες τη ζωή και την εξέλιξί της.

Πάντοτε, σέ όλες τις εποχές υπήρξαν γυναίκες που ή καρδιά τους ἐφλέγονταν από συμπόνια για τους δυστυχείς και τους καταπιεζόμενους, Ἀπ' αυτήν ήντλησαν την δύναμι να υποδυθούν σέ άγώνα έναντιόν της άδικίας και να τόν φέρουν εις αίσιον πέρας.

Ο βίος της Harriet Beecher Stove, δείχνει πως μπορεί μία γυναίκα, μέσα από την καθημερινή ζωή, ν' αναλάβη εύρύτατα καθήκοντα, να νοιώση στην ψυχή της μιάν αποστολή, αρκεί να έχη μάτι οξύ, πνεύμα διαυγές, και το αίσθημα της δικαιοσύνης τόσο ανεπτυγμένο, ώστε να κάμη τόν άγώνα υπέρ του δικαίου σκοπόν του βίου.

Η Χαρριέτ Στώβ ήταν ίσως ή διασημότερα συγγραφέυς της εποχής της. Μά ήταν και κάτι άλλο ακόμα: ήταν ή κινητήριος δύναμις, που επέφερε την απελευθέρωσι των δούλων.

Γεννήθηκε το 1811 στο Λήτςφιλντ, μιάν τυπικώς Νέο-Αγγλική πόλι των Ηνωμ. Πολιτειών. Ο πατέρας της ήταν πρεσβυτεριανός πάστορ στο πατρικό της σπίτι μεγάλωσε σέ άτμόσφαιρα πραγματικής ευσεβείας και διδάχτηκε την αλληλεγγύη, που υπάρχει στίς παληές οίκογένειες με μεγάλες παραδόσεις.

Την μητέρα της έχασε όταν ήταν τεσσάρων ετών. Ήταν τδ έκτο παιδί από όκτώ αδελφια, στα όποια προσετέθησαν και άλλα πέντε κατόπιν δευτέρου γάμου του πατέρα της. Από μικράς ηλικίας, στο σχολείο ακόμη, διεκρίθη για το ποιητικό και συγγραφικό ταλέντο της. Από τους Πουριτανούς προγόνους της είχε κληρονομήσει μιάν κλίσι προς τόν ήρωϊσμό και χωρίς γεννήθηκε μέσα της ό πόθος να κάμη κάτι τι μεγάλο για την πατρίδα της, να θυσιασθί για ένα ζήτημα, που θάταν άξιο της θυσίας αυτής.

Η εκπαίδευσις της Χαρριέτ έγινε το πρώτο, από τη μεγαλύτερη αδελφή της Αϊκατερίνη, που την προετοίμαζε για το δασκαλικό επάγγελμα, ιδίως την τελειοποιούσε στην ίχνογραφία και ζωγραφική. Το 1832 διωρίστηκε ό πατέρας της καθηγήτης στο Θεολογικό Διδα-

σκαλείο του Σιναινάτι και ή οίκογένεια μετώκησεν εκεί. Οι δυτικές πολιτείες έθεωρούντο την εποχή εκείνη ως τόπος πραγματικής εξορίας. Η οίκογένεια του πάστορος όμως διέβλεπε στην μετάθεσι αυτή μιάν αποστολή πρώτοπόρων. Αντίκρυσαν καθήκοντα εκπαιδιστικά και κοινωνικά, που θ' ανελάμβαναν οι γονείς και τα παιδιά, τόσο οι άνδρες, όσο και οι γυναίκες. Η μεγαλύτερη αδελφή έδρυσεν εκεί ένα ανώτερο παρθενγωγείο και προσέλαθεν ως βοηθό την Χαρριέτ.

Το συγγραφικό ταλέντο της φάνηκε πολύ άργότερα και όλως τυχαίως. Ήταν μέλος ενός φιλολογικού σωματείου, όπου έπρεπε όλσι να συμβάλλουν στην ψυχαγωγία της όλότητος. Τα δοκίμια που εδιάθασε εκεί, της έφεραν πολλές ένθαρρύνσεις. Ιδίως όμως δελεάσθηκε από ένα βραβείο 50 δολλαρίων, που είχε προκηρύξει ένα περιοδικό για το καλύτερο διήγημα. Η Χαρριέτ έλαβε μέρος στο διαγωνισμό κ' έπηρε το βραβείο. Αυτό της έδωκε θάρρος και πεποίθησι για την αξία της. Έκτοτε έγραφε πάντοτε τίς ώρες της σχολής της.

Εκείνα τα χρόνια ήλθε για πρώτη φορά σ' επαφή με το πρόβλημα της δουλείας. Με μιάν συνάδελφό της δασκάλα από το σχολείο της αδελφής της είχε κάμει μιάν έκδρομή σ' ένα αγρόκτημα, που το πήρε άργότερα ως πρότυπο για το κτήμα του ταγματάρχου Σέλμπυ στο βιβλίο της «Η καλύθα του Μπάμπα-Θωμά». Μολονότι της έκαμε θαυτάτη έντύπωσι ή δουλεία, δεν είχε ακόμη αποκρυσταλλωθί στην ψυχή της.

Το ενδιαφέρον της εστρέφετο τότε ακόμα προς τη μόρφωσι των κοριτσιών. Φρονούσεν, ότι ή διδασκαλία, τόσο των κοριτσιών, όσο και των αγοριών, έπρεπε να γίνεται από γυναίκες. Οι άνδρες στη δυτική Αμερική που είχαν κάποια μόρφωσι, κάποιον πολιτισμό, προτιμούσαν να γίνουν ιερείς και όχι δάσκαλοι. Η Χαρριέτ ένόμιζεν πως οι άνδρες κατέχουν όλιγώτερον από τίς γυναίκες την ικανότητα να μεταδίδουν σέ άλλους γνώσεις, συνάμα όμως ήθελε να καταπολεμήσθ και την προκατάληψι κατά των γυναικών.

Η μοίρα όμως την έσπρωξε σέ άλλοιότικο πεδión δράσεως. Στο φιλολογικό εκείνο σύλλογο έγνωρίσε τόν καθηγητή Στώβ και τη γυναίκα του, και συνεδέθη μαζί τους με στενή φιλία. Η κυρία Στώβ όμως απέθανε μετ' όλίγον και ή Χαρριέτ, είτε από συμπόνοια προς τόν χήρο, ή και από συμπάθεια, έδέχθηκε να γίνη

δευτέρα σύζυγός του. Ολίγους μήνας μετ' τόν γάμο αναγκάστηκε ό Στώβ να ταξειδέψθ στην Εύρώπη. Κατά την άπουσία του γεννήθηκε το πρώτο τους παιδί και στα μετέπειτα χρόνια απέκτησαν άλλα έξι. Τα οικονομικά τους ήσαν πλέον ή πενιχρά, το εισόδημα του συζύγου πολύ γλίσχρον. Κατά την οικονομικήν κρίσιν του 1848 ελαττώθηκεν ό μισθός του από 1200 δολλ. εις 600 μόνον. Η συγγραφική εργασία της Χαρριέτ έβοήθησε τότε σπουδαίως στη συντήρησι της οίκογενείας. Υπηρέτρια δεν είχαν, έζούσαν δύο μιλία έξω από την πόλι έπρεπε λοιπόν να μαγειρεύη, να πλύνη, να ράβη, έδίδασκε στο οίκογενειακό σχολείο, που είχαν ιδρύσει χάριν των παιδιών της, εφρόντιζε για το έκαστοτε μωρό, και μέσα σέ όλα αυτά έγραφε άρθρα και διηγήματα για τα διάφορα περιοδικά.

Όταν γεννήθηκε το έβδομό της παιδί, ήταν τόσοον εξηντηλένη, που έχαιρονταν ότι θά έμεινε λίγες μέρες στο κρεβάτι. Παντρεύτηκε, έγραψε κάποτε σέ μιάν φίλη της, «μ' έναν άνδρα, που ξέρει στην έντέλεια ελληνικά, εβραϊκά, λατινικά και άραβικά, αλλά τίποτε άλλο. Για το καινούριο μας νοικοκυριό αγοράσα μαγειρικά σκεύη και πιατικά για 11 δολλ. Αυτή ήταν ή προίκα μου. Επί χρόνια επάλαισα με φτώχεια και άρρώστειες σέ κλίμα ζεστό κ' εξαντλητικό άνέθρεψα τα παιδιά μου. Ο κόσμος μου ήταν το μαγειριό και το δωμάτιόν των παιδιών. Κάποτε έστειλαν φίλοι μου μερικάς μου πραγματείες σ' ένα περιοδικό, που καλοπλήρωνε. Με τα πρώτα χρήματα που έβγαλα, αγοράσα μιάν κουθέρτα. Αφού παντρεύτηκε τη φτώχεια και ήμουν άπρωικη, κ' αφού ό άνδρας μου δεν είχε τίποτε άλλο από βιβλία, σκέφθηκε πως ή καλύτερη τοποθέτησις χρημάτων ήταν ίσκέπασματα και μαξιλάρια. Άργότερα, όταν έχρειαζόμεθα κανένα στρώμα ή κανένα χαλί, έλεγα στο σύντροφό μου: «Αν θέλεις, φρόντισε σ' λίγο για το σπίτι και για τα παιδιά εγώ θά γράψω κατιτί για να θυόμε από τη στενοχώρια. Έτσι έγινε συγγραφέυς».

Η Χαρριέτ ήταν από ιδιοσυγκρασία έναντίον της δουλείας. Ένεργόν όμως μέρος στον άπελευθερωτικόν άγώνα έλαβε μόλις παρακηθείσα από προσωπική πείρα, που την έφεραν αντιμετώπη με τη τραγική μοίρα των σκλάβων.

Στο μικρό οίκογενειακό σχολείο της είχε δεχθί και μερικά παιδιά μαύρων, για τα ό-

ποία δεν υπήρχαν τότε σχολεία. Η μητέρα ενός των παιδιών αυτόν της άνεκοίνωσε μιάν έμρα ότι το παιδί της πουλήθηκε άλλου σέ δημοπρασία. Την εποχή εκείνη κατείχετο ή Χαρριέτ ακόμη από μιάν άπαρηγόρητη λύπη για το θάνατο ενός δικού της παιδιού. Άργότερα διηγήθηκε σέ φίλους της τη σχέση του θλιβερού αυτού γεγονότος και του βιβλίου της «Η Καλύθα του Μπάμπα-Θωμά». «Όταν πέθανε το παιδί μου, έννοιωσα τί αισθάνεται μιάν μητέρα σκλάβου όταν της πέρνουν το παιδί της. Μέσα στη μεγάλη μου λύπη παρεκάλεσα το Θεό να μ' αξιώσθ να μην υποστῶ αυτόν τόν πόνο εις μάτην. Δεν θά μπορούσα ποτέ να παρηγορηθώ, αν ή λύπη μου αυτή δεν μ' έκανε ικανή να κάμω κατιτί καλό και μεγάλο για την ανθρωπότητα».

«Η Καλύθα του Μπάμπα-Θωμά» έδγθηκε μάλλον από την καρδιά, παρά από το κεφάλι της. Ήταν μιάν έκρηξις γεμάτη πάθος κ' αίσθημα. Άργότερα εξέφράσθηκε για το έργο της αυτό ως έξης: «Ήθελα να δείξω πως ό Χριστός δεν απέθανε, ότι ζή, ότι αγαπά τους φτωχούς και περιφρονημένους, και ότι κανένας άνθρωπος δεν μπορεί να πέσθ τόσο χαμηλά, ώστε να μη μπορή ό Χριστός να σκύψθ προς αυτόν και να του άπλώσθ το χέρι. Υπάρχει όμως άνθρωπος πιό φτωχός, πιό ταπεινός και πιό περιφρονημένος από το δούλο στην Αμερική; Ο νόμιος του άρνείται το δικαίωμα ύπάρξεως, δεν τόν θεωρεί άνθρωπο, αλλά πράγμα, κτήμα ενός άλλου. Ο νόμος του άπαγορεύει να μανθάνη γράμματα, να έχη ιδιοκτησίαν, να κάμη μιάν σύμβασιν, ούτε καν να συνάψθ νόμιμον γάμον. Του άφαιρεί κάθε δικαίωμα επάνω στη γυναίκα του και στα παιδιά του. Ό,τι παράγει με την εργασία του, άνήκει στον άφέντη του».

Μιάν ήμέρα που έπήγε να μεταλάβη, είδε σάν δράμα μπροστά της τη ζωή και τόν θάνατο ενός γέρου σκλάβου, του Μπάμπα-Θωμά. Τόσο την συνεπήρε το δράμα αυτό, που δεν μπόρεσε να κρατήσθ τα δάκρυά της, και σάν έγύρισε σπίτι άρχισε να γράφθ.

«Η Καλύθα του Μπάμπα-Θωμά» ήταν, κατά τη γνώμη όλων των ιστορικών, μιάν πιστή άπεικόνισις της τότε καταστάσεως, αλλά ήταν και μιάν κραυγή διαμαρτυρίας, ήταν μιάν άπόδειξις, ότι δεν υπήρχε τίποτε στον κόσμο, που να προστάτευε τη ζωή του δούλου, έκτός από την καλή θέλησι και τόν χαρακτήρα του άφέντη, που και αυτός όμως εγίνονταν θύμα του δ-

λου συστήματος. Το βιβλίο αυτό είναι αληθινό, πειστικό, συναρπαστικό.

Πριν ακόμα τελειώσει, έφερε τη συγγραφέα του στην πρώτη γραμμή των Αμερικανών λογογράφων. Έκδοτικός οίκος της Βοστώνης της εξήτησε το δικαίωμα της εκδόσεως. Οί Στρώ ήσαν όμως τόσο πτωχοί, που δεν μπόρεσαν να δεχθούν την πρότασιν του εκδότη, να κάμουν τα μισά έξοδα της έκτυπώσεως και να μοιράσουν τα κέρδη. Την πρώτη ημέρα της εκδόσεως επωλήθησαν 3000 βιβλία και αμέσως έγιναν δύο ακόμα εκδόσεις και κατόπιν μία τρίτη. Σ' ένα χρόνο είχαν πωληθῇ 300.000 αντίτυπα. Στο Λονδίνο έγινε μία πρώτη έκδοσις από 7000 αντίτυπα, η οποία έγινεν ανάρπαστη. Έπειδή δὲ ἡ κ. Στρώ δεν είχε προνοήσει για τα συγγραφικά της δικαιώματα στην Αγγλία, έγιναν ἐκεῖ ἐν ἀγνοίᾳ της ἄπειρες ἐκδόσεις καὶ μὲ λαϊκὲς τιμές, ἐπωλήθησαν δὲ τότε περί τὸ 1½ ἑκατομ. αντίτυπα—στην Αγγλία καὶ στίς Ἀγγλικὲς κτήσεις. Μετεφράσθη δὲ τὸ ἔργον εἰς εἴκοσι γλώσσας.

Πρωτίστως ὅμως ἐπέτυχε τὸ βιβλίο τὸ σκοπὸν ποὺ ἐπέδιωσε: διήγειρε τὴν κοινὴ γνώμη κατὰ τῆς δουλείας. Τὴν αὐτὴν ἐποχὴ ἔκαμεν ἡ δαιμονία αὐτῇ γυναίκα πρὸς τίς γυναῖκες τῆς Ἀμερικῆς τὴν ἐξῆς ἐκκλησίᾳ, ποὺ διεδόθη σὲ ὅλη τὴ χώρα: «Ἡ θεία πρόνοια ζητεῖ ἀπὸ τὸ ἔθνος νὰ λάβῃ μὴν ἀπόφασι θρησκευτικῆς φύσεως. Ἡ Βουλὴ συζητεῖ κατ' αὐτὰς ἕνα ζήτημα, ποὺ θὰ ἐπηρεάζῃ καὶ τὰ σημερινὰ συμφέροντά μας καὶ τ' αὐριανὰ τῶν παιδιῶν μας. Πρόκειται γιὰ τὴν ἐλευθερίαν μας καὶ γιὰ τὴν χριστιανικὴν μας πίστιν, γιὰ μὴ ὑπόθεσιν, ποὺ ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴ θ' ἀπλωθῇ σὲ ὅλον τὸν κόσμον.

Εἶναι περιττὸ νὰ σὰς μιλήσω γιὰ τὰ μαρτύρια, γιὰ τίς ἀδικίες καὶ γιὰ τὴν ἐξαθλίωσιν τῶν δούλων. Γιὰ τὸ ζήτημα αὐτὸ ἔχομεν ὅλες μὲ καὶ τὴν αὐτὴν γνώμην. Δὲν ὑπάρχει μητέρα, ποὺ κρατώντας, τὸ παιδί της σὴν ἀγκαλιά της, θὰ ἤθελε νὰ τῆς τὸ κάμουν δούλο, καὶ ποὺ δὲν θὰ προτιμοῦσε νὰ τὸ ἰδῇ νεκρό. Οὐτε μπορῶ νὰ πιστέψω πῶς ὑπάρχει γυναίκα τόσο λίγο χριστιανή, ὥστε νὰ ἐπιβάλλῃ στὰ παιδιά της γειτόνισσας ἐκεῖνο ποὺ γιὰ τὰ δικά της παιδιά θεωρεῖ χειρότερον ἀπὸ τὸ θάνατον. Οὐτε καμμιά θὰ ἤθελε νὰ πουληθῇ ὁ ἄνδρας της δούλος, νὰ δουλεύῃ σὲ ὅλην τὴν ζωὴν, χωρὶς ἀμοιβή, χωρὶς κανένα δικαίωμα. Μὰ καὶ κανένας ἄνδρας δὲν μπορεῖ νὰ θέλῃ νὰ πωλήσουν τὴν γυναίκα του σκλάβον, νὰ γίνῃ κτήμα ἐνὸς ἄλλου ἀνδρός.

Καὶ σὰς ρωτῶ: Τί μποροῦμε νὰ κάμωμεν ἐμεῖς οἱ γυναῖκες; Τί ἔκαμαν οἱ μητέρες μας τὸν καιρὸ τοῦ Ἀμερικανικοῦ ἀπελευθερωτικοῦ ἀγῶνος; Δὲν ἀναζωογόνησαν κι' αὐτὲς τὸν πόθον τῆς ἐλευθερίας; Δὲν ὑπάρχει σὴν ἱστορίαν κανένα κοινωνικὸ πρόβλημα, ποὺ νὰ συνεκίνησε τὴν ἀνθρωπότητα, χωρὶς νὰ γίνῃ συγχρόνως αἰσθητὴ καὶ ἡ ἐπιρροὴ τῶν γυναικῶν, εἴτε πρὸς τὸ καλὸ, εἴτε πρὸς τὸ κακόν.

Γυναῖκες τῆς Ἀμερικῆς! Σκεφθῆτε μὲ πόσῃ ἀγωνία εἶναι στραμμένα τὰ μάτια τοῦ κόσμου ἐπάνω μας καὶ πόσον ποθοῦν ὅλοι νὰ ἐγκλωπώσουμε τὴν ἐλευθερίαν.

Γιὰ νὰ κερδίσῃ καὶ τὴν Ἐκκλησίαν ὑπὲρ τοῦ ζητήματός της, ἔγραψε τὸ 1856 τὸ μυθιστόρημα «Dred». Πλάϊ σὲ μὴ συγκινητικὴ ὑπόθεσιν προσπαθεῖ νὰ ἔλθῃ σὲ μίαν ἐξήγησιν μὲ τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς χριστιανισμοῦ, ποὺ ἀπὸ ἐσφαλμένη ἀντίληψιν, ἀπὸ ἐγωϊσμὸ ἢ καὶ ἀπὸ ὀρθοτουρισμὸ, ἐπεδοκίμαζαν ἕναν θεσμό, ποὺ ἡ διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ τὸν ἀπέρριπτε. Τὸ βιβλίο αὐτὸ δείχνει ὅλην τὴν ἀθλιότητα τῆς δουλείας καὶ τὴν κακὴ τῆς ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς κοινωνίας. Δείχνει τὴν σπατάλη καὶ ἀταξία ἐκεῖ ποὺ ὑπάρχουν δούλοι, τὴν ἐξαθλίωσιν παληῶν οἰκογενειῶν, τὴν ἐγκατάλειψιν τῆς γῆς καὶ τὴν ἡθικὴ κατὰπτωσιν βίων τῶν κοινωνικῶν τάξεων.

Κι' αὐτὸ τὸ βιβλίο εἶχε μεγάλη ἐπιτυχίαν σὴν Ἀγγλίαν πωλήθηκαν σὲ λίγες ἐβδομάδες 100.000 αντίτυπα.

Ὅταν τὸ 1859 ἐξεργάσθῃ σὴ Βόρειον Ἀμερικὴν ὁ ἐμφύλιος πόλεμος, τὸ πρωταρχικὸ ζήτημα βέβαιον ἦταν νὰ σωθῇ ἡ Ὁμοσπονδία ἀλλὰ καὶ τὸ ζήτημα τῆς δουλείας ἤρχονταν ὁλοένα σὴν πρώτη γραμμῇ, τόσο, ποὺ στὸ τέλος κατήντησε ἡ κατάργησις τῆς δουλείας ὁ κατ' ἑαυτὸς σκοπὸς τοῦ πολέμου, ποὺ ἔληξεν ἐπὶ τέλους τὸ 1865.

Μαζὺ μὲ τίς ἐπιτυχίες ἦλθαν ὅμως καὶ οἱ πίκρες. Ἡ Χάρριετ ἐγένεν ὁ στόχος ἐμπαθῶν καὶ κακοήθων ἐπιθέσεων ἐκ μέρους τῶν ἐμπόρων καὶ ἰδιοκτητῶν δούλων.

Ἐγραψε τότε ὑπὸ τὸν τίτλον «Κλειδί γιὰ τὴν Καλύβαν τοῦ Μπάμπυ—Θωμᾶ», μὴ ἐπιστημονικὴ πραγματεία, ποὺ περιεῖχε γεγονότα, στατιστικὰς, νόμους τῶν διαφόρων πολιτειῶν, ποὺ ἀνῆχοντο τὴ δουλείαν, ὡς καὶ δικαστικὰς ἀποφάσεις. Μὲ βαρεῖα καρδιά ἀπεφάσισε νὰ κάμῃ τὴ δημοσίευσιν αὐτῇ. Σὲ μὴ φίλῃ της σὴν Ἀγγλίαν γράφει: «Μοῦ ἔλαχε νὰ μαζέψω τὸ ἀπαίσιο αὐτὸ μαρτυρικὸ ὕλικόν ἐναντίον τῆς

χώρας μου καὶ νὰ τὸ διαδώσω σὲ ὅλον τὸν κόσμον, γιὰ νὰ ξυπνήσῃ ἡ κοιμωμένη συνείδησις τῆς ἀνθρωπότητος». Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἔλεγε: «Ὅταν ἀναπολῶ ὅσα συνέβησαν, ὅταν σκέπτομαι πῶς τὰ ζητήματα ἐλύθησαν εὐνοϊκὰ, ὅτι ἄνθρωποι ποὺ ἦσαν ὡς τώρα ἐμπόρευμα, εἶναι ἤδη ἐλεύθεροι, ἀπέκτησαν δικαίωμα ψήφου, δὲν μπορεῖ καμμιά ἀτομικὴ ἔννοια ἢ θλίψις νὰ με καταβάλλῃ».

Δὲν εἶναι ὅμως ἀπορίας ἄξιον, ὅτι δὲν μπόρεσε ν' ἀνέξῃ σὴν ἐξάντλησιν τοῦ μακροχρόνιου αὐτοῦ ἀγῶνος. Ὑπέστη ὅμως τὰ θάρη τοῦ γῆρατος μὲ καρτερίαν καὶ ὑπομονήν. Συχνὰ τὴν παρακαλοῦσαν οἱ ἐκδότης νὰ τοὺς δώσῃ πρὸς δημοσίευσιν τὴν ἀρχὴν ἐνὸς διηγήματος, γιὰ νὰ τὴν ἀναγκάσουν νὰ γράψῃ. Μὰ ἔγραφε τώρα μόνον, ὅταν μαζεύονταν στὸ σπῆτι τῆς πολλοὶ ἀπλήρωτοι λογαριασμοί.

Ὅσοι συναντοῦσαν τὴν Χάρριετ Στρώ στὰ γεράματά της, τὴν ἀτένιζαν μὲ κάποιο δέος. Ἡ ἐργασία της ἔφερε πᾶν τὸν τύπον τῆς κοπώσεως. Τὸ μαρτύριον τῆς ψυχῆς της, ποὺ ἐπὶ μα-

κρὰ χρόνια συμπόνεσε κατὰ τρόπον ἀνέκφραστον τοὺς ταπεινοὺς καὶ καταφρονημένους, ἡ λύπη γιὰ τὸ χαμὸ τῶν παιδιῶν της, τὴν εἶχαν ἐξάντλησει. Στίς συνομιλίες της ὅμως καὶ στίς προσωπικὰς τῆς σχέσεις ἦταν ἀκόμα θαυμασιὰ ἐξώδευε πραγματικὰ τὴν ψυχὴν της γιὰ νὰ συμμερίζεται τὴ λύπη καὶ τὴν χαρὰ τῶν ἄλλων.

Τῆς ἦταν γραφτὸ νὰ φθάσῃ σὲ βαθὺ γῆρας καὶ νὰ καταβῇ σιγὰ σιγὰ στὸν τάφον. Ἀπέθανε τὴν 1ην Ἰουλίου τοῦ 1896, σὲ ἡλικίαν 85 χρόνων. Ἐζήτησε νὰ θρῇ τὸ κράτος τοῦ δικαίου, ποὺ δὲν εἶναι αὐτοῦ τοῦ κόσμου. Γι' αὐτὸ τὸ σκοπὸ ἐργάστηκε, ἔζησε, ἐπόνεσε. Ἦταν γυναίκα λεπτὴ, ὄνειροπόλος, τρυφερὴ μητέρα, μητρικὴ φύσις· ὁ οἶκος, ἡ εὐσπλαγχνία τὴν ἔκαμαν πολεμίστραν, τραχειά, ἐπίμονον, ποὺ λησμονήσῃ ἐντελῶς τὸν ἑαυτὸν της. Ἐκράτησε φιλὰ τὸ λάβαρον τῆς ιδέας, ὅτι κανένας λαὸς δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι, οὔτε νὰ μείνῃ ἐλεύθερος, ἐφ' ὅσον τοῦ παρέχεται ἡ ἐλευθερία ὡς προνόμιον καὶ ὅχι ὡς θεμελιώδης ἀρχή.

Ε. Ρ.

Ὁ Ἀνθρωπος καὶ τὰ Ζῶα

Τὴν 4ην Ὀκτωβρίου ἐώρτασαν τὰ ζῶα.

Ὅλη ἡ συμπάθειά μας ἐστράφη τὴν ἡμέραν ἐκείνην πρὸς τοὺς βοηθοὺς αὐτοὺς τοῦ θίου μας, ποὺ μᾶς αἰσθάνονται καὶ μᾶς ἀγαποῦν.

μᾶς ὑπερασπίζονται, καὶ ἄς μὴ λησμονήσωμεν νὰ τοὺς χαρίσωμεν καὶ ἡμεῖς λίγη ἀγάπην.

Εἶναι μία ἀγαθὴ ἐκδήλωσις ἀνωτερότητος τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς, ποὺ ἀπολυτρώνεται ἀπὸ τίς μικρότητες καὶ τὴν ταπεινότητα τῆς ζωῆς καὶ ἀποδίδει δικαιοσύνην καὶ στοργὴν εἰς τὰ κατώτερα αὐτὰ ὄντα τῆς φύσεως.

Ὅταν τὸ 1928 οἱ Τσεχοσλοβάκοι ζωόφιλοι ἐθέσπιζαν ὡς ἡμέραν τῶν ζώων τὴν 4ην Ὀκτωβρίου, ἐορτὴν τοῦ Ἁγίου Φραγκίσκου τῆς Ἀσσίας, ποὺ ὑπῆρξεν ἐνθουσιώδης προστάτης τῶν ζώων, ἐγνώριζαν ποίαν σημασίαν εἶχεν ἡ πράξις τῶν αὐτῶν.

Ἦτο μία καλὴ ἀρχή, ἡ ὁποία εὐθὺς ἀμέσως ἔλαβε τὴν μορφήν παγκοσμίου σταυροφορίας ὑπὲρ τῶν ζώων. Οὕτω, ἡ ζωοφιλία ἔπαυσε νὰ εἶναι περιωρισμένη εἰς τὸν στενὸν κύκλον ὀλίγων ἐκ γενετῆς εὐαίσθητων ὑπάρξεων, αἱ ὁποῖαι μέσα εἰς τὴν ἀπέραντον καλωσύνην καὶ ἀνωτερότητα τοῦ ψυχικοῦ τῶν κόσμου, εἶχον καὶ μίαν γωνίαν εὐσπλαγχνίας καὶ ἀγάπης, γιὰ τὰ δυστυχισμένα αὐτὰ πλάσματα.

Τὸ σύνθημα «ΑΓΑΠΑΤΕ ΤΑ ΖΩΑ» ἀντήχη-

σε παντοῦ, καὶ μία συστηματικὴ προπαγάνδα ἤρχισεν ὑπὲρ αὐτῶν.

Ἡ θερμὴ πίστις τῶν ἀνὰ τὸν κόσμον ζωοφίλων ἀποτελεῖ κατ' ἔτος τὸν πυρῆνα, ἀπὸ τὸν ὁποῖον κάθε 4ην Ὀκτωβρίου, σαλπίζεται τὸ κήρυγμα τῆς ἀγάπης πρὸς τοὺς συνεργάτας μας τούτους εἰς τὴν ζωὴν.

Καὶ σιγά, σιγά, μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου, οἱ λαοὶ ἀναγνωρίζουν περισσότερον τὴν συμβολὴν τῶν ζώων εἰς τὴν καθημερινὴν βιοπάλην τοῦ ἀθρώπου.

Ἡ Ἑλλάς, κοίτις τῶν εὐγενεστέρων ἀνθρώπων αἰσθημάτων, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ὑστερήσῃ εἰς τὴν παγκόσμιον ταύτην κίνησιν. Καὶ χάρις εἰς τὴν «Ἑταιρίαν Προστασίας τῶν Ζώων», προεδρευομένην ὑπὸ τῆς Α. Β. Υ. τῆς Πριγκιπίσσης Αἰκατερίνης, ἡ ζωοφιλία, προερχομένη ἐκ τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ, ἤρχισε νὰ ἐξαπλοῦται ἐκ νέου εἰς ὅλοκληρον τὴν χώραν μας.

Τὰ ζῶα δὲν εἶναι τόσο μακριὰ ἀπὸ μᾶς, ὅσο ὑποθέτουν οἱ περισσότεροι συνήθως.

Ὁ Θεὸς μᾶς τᾶδωσε γιὰ συντροφιά. Ἐκεῖνος ποὺ εἶναι σκληρὸς σ' αὐτά, δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι καὶ καλὸς ἀνθρώπος.

Τὰ ζῶα δὲν θέλουν πολλὰ πράγματα, ἀρκεῖ νὰ μὴν τὰ κακομεταχειρίζομεθα.

Ὅταν τὰ ἀνταμείβωμεν μὲ κακοὺς τρόπους ὑποβιβάζομεν τὸν ἑαυτὸν μας σὲ κατώτερο ἀπὸ αὐτὰ ἐπίπεδο.

Ὁ Ρίντιαρ Κίπλιγκ μπαίνει στὴν ψυχολογία τῶν ζώων καὶ μᾶς κάνει νὰ νοιώσωμε θεοειὰ τῇ σημασίᾳ μιᾶς φράσεως, διὰ τὴν ὁποίαν συνηθίζουν νὰ ἐκφράζονται οἱ ζωόφιλοι γιὰ τὰ ζῶα. «Οἱ κατώτεροι ἀδελφοί μας», μετὰ τῶν ὁποίων πολλὰκις ὁμοιάζομεν καὶ ψυχικῶς.

Τοῦτο δὲν μπορεῖ ν' ἀμφισβητηθῇ σοβαρά. Ὑπάρχουν ἀνθρώποι, μὲ διανοητικότητα μὲ ψυχολογίαν καὶ φυσιογνωμίαν λύκου, ἀλεπούς σκύλου, ὄνου, ὄφεως, χοίρου κ.ο.κ.

Καὶ τὸ ποῖόν (περίεργο εἶναι, ὅτι ἐκεῖνα μᾶς μοιάζουν πολλὰς φορές) εἰς πολλὰ μας προσόντα.

Δὲν ὑπάρχει σχεδὸν ζῶον, ποὺ νὰ μὴ νοιώθῃ τῇ μουσικῇ. Μάλιστα ἕνα πλῆθος πουλιά εἶναι καὶ θιρτουόζοι. Οἱ φυσιοδίφαι μᾶς βεβαιώνουν ὅτι, ἅμα ἕνα πουλὶ κελαῖδε καλά, τ' ἄλλα σέκου καὶ τὸ ἀκοῦνε.

Δὲν εἶναι παράξενο λοιπὸν νὰ ἔχουν καὶ τὰ ὄντα αὐτά τοὺς διδασκάλους καὶ καθηγητάς των. Ἀσφαλῶς τὸ ἀηδόνι θὰ εἶναι ὁ πλεον περιφημὸς καθηγητὴς των. Μήπως κάποιος

πείραμα τοῦ καθηγητοῦ Κέλλερ, στὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Βερολίνου δὲν ἀπέδειξεν, ὅτι ὁ γορillas νοιώθει ἀπὸ ζωγραφικὴ; Μήπως οἱ πῆθικοι δὲν χορεύουν μὲ ρυθμό... καὶ θρηνηλογοῦν τοὺς νεκροὺς των;

Καὶ τί νὰ πῇ κανεὶς γιὰ τὴν τρυφερὴ ψυχὴ τοῦ ἐξελιγμένου σκύλου; Ἐνα χαμόγελό μας κι' ἕνα χᾶδι μας τοῦ φτάνει γιὰ νὰ τοῦ χαρίσῃ ἀμέσως τὴν περὶ ὄνειρεμένη εὐτυχία, γιὰ τὸν ῥίψη σὲ μιὰ ἐξαλλή χαρὰ, σὲ ξεφωνητά, σὲ πῆδους, σὲ τρεξήματα...

Καὶ ὅταν πάλιν δὲν ἤμαστε στὰ κέφια μας, πῶς θιασιθάνεται ἀμέσως τί συμβαίνει; Μᾶς κυττάζει ἐξεταστικὰ καὶ καλοκάγαθα, κουνᾷ κάπως δειλὰ τὴν οὐρά του καὶ ὑπομονητικὰ περιμένει πότε θ' ἀνατείλῃ ὁ ἥλιος τῆς καλῆς σύντης νὰ διώξῃ τὴ συννεφιά ἀπὸ τ' ἀγαπημένο του πρόσωπο;

Τί ὑπέροχο διδάγμα δίδει ὁ σκύλος στοὺς ἀνθρώπους! Ποία μεγαλύτερη ἱκανοποίησιν ἀφοσιώσεως καὶ αὐτοθυσίας εἶχε ποτὲ ὁ ἀνθρώπος ἀπὸ τὴν ὑπεράσπισιν τὴν ὁποίαν μὲ τόσον ζῆλον καὶ πεῖσμα τοῦ κάμνει εἰς ὥρας κινδύνου ἕνα σκυλί;

Ποῖαν συγκίνησιν ἡμπορεῖ νὰ νοιώσῃ μεγαλυτέραν ὁ ἀνθρώπος, ἀπὸ τὸ θλέμμα τοῦ ζώου, ποὺ τὸν κυττάζει μὲ τρυφερότητα, ὅταν τὸ βοηθᾷ; Κτυπᾷ τὴν πόρτα τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς, φέροντας μαζί του τὴν ἔμπνευσιν καὶ τὴν ἀγάπην.

Ὅλοι οἱ λαοὶ εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἐξελέξεώς των, ἐλάτρευσαν τὰ ζῶα ὡς θεοὺς καὶ κατὰ πιν ὡς ἱερὰ ζῶα.

Στὴν παλαιολιθικὴν ἐποχὴ ὁ ἀνθρώπος, ὡς προσφιλέστερον φύλακα καὶ σύντροφό του εἶχε τὸ σκύλο.

Οἱ Αἰγύπτιοι τόσο τιμοῦσαν τὸ σκυλί, ποὺ συμβολίζει τὴν ἐνεργητικὴν ἐπίδρασιν τοῦ Ἄστρου τοῦ Κυνός «Σειρίου» στὶς πλημμύρες τοῦ Νείλου, ὥστε σὲ μνημεῖα τους, χρονολογούμενα τρεῖς χιλιάδες αἰῶνες π. Χ., ἀναπαράστανται διάφορα γένη σκυλίων, ποὺ ἔμοιαζαν περισσότερο μὲ λαγωνικά.

Ἐπίσης ἔδιδον εἰς τὰ ὑπ' αὐτῶν λατρευόμενα ζῶα ἐξόχους καὶ ὑπερανθρώπους δυνάμεις ὑπὸ τὴν μορφήν τῶν ζώων καὶ προσωποποιοῦν διάφορα οὐράνια σώματα, ὅπως τὸν ἥλιον, τὴν σελήνην κλπ.

Ἔτσι τὸ θόδι ἐθεωρεῖτο ὡς ἐνσάρκωσις τοῦ Ὀσίριδος, Θεοῦ τοῦ ἡλίου, ὁ Κριὸς ὡς ἐνσάρκωσις τοῦ Ἄμμωνος, Θεοῦ δημιουργοῦ τοῦ κόσμου, κ. ο. κ.

Στοὺς ἀρχαίους Ἕλληνας συναντοῦμεν ἄ-

πειρα δείγματα ζωοφιλίας. Ὁ Ὀμήρος εἰς τὰ «Ἔπη» του προσαγορεύει μὲ τὰ ἐκφραστικώτερα κοσμητικὰ ἐπίθετα τὶς ἀγελάδες. Ἡ Ὀδύσεια εἶναι γεμάτη ἀπὸ περιστατικά, ποὺ μᾶς κάμνουν ἔκδηλη τὴν ἀγάπην τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὰ ζῶα. Ὁ σκύλος τοῦ Ὀδυσσεύ, ποὺ πρῶτος ἀναγνωρίζει τὸν ξενητεμένο ἀφέντη του, τόσο ἀριστοτεχνικὰ γραμμένο ἀπὸ τὸν Ὀμήρου, παραμένει πάντα μιὰ ἀπὸ τὶς θελκτικώτερες σκηνὲς τῆς ἀρχαίας ἐποποιίας.

Ὁ Πλούταρχος εἰς σύγγραμμά του «Περὶ τῆς λογικῆς τῶν ζώων», ἀναφέρει ὅτι οἱ Πυθαγόρειοι μετεχειρίζοντο τὰ ζῶα μὲ μεγάλην καλwsύνην, διὰ νὰ τοὺς ἀναπτύξουν αἰσθήματα φιλίας καὶ ἀνθρωπισμοῦ.

Ἐπίσης ἀναφέρει πολλὰ παραδείγματα ἀφοσιώσεως τῶν σκύλων πρὸς τοὺς ἀνθρώπους.

Ὁ Σωκράτης, ὅταν ἤθελε νὰ ὀρκισθῇ, ὤμνυε εἰς τὸ ὄνομα τοῦ σκύλου του.

Ὁ Πύρρος, ὁ βασιλεὺς τῆς Ἡπείρου, ὅρῃκε κάποτε ἕνα σκυλί ποὺ φύλαγε ἕνα πῶμα. Τὸ πῆρε μαζί του καὶ ὕστερα ἀπὸ καιρὸ σὲ μιὰ στρατιωτικῇ παρέλασι φανέρωσε τοὺς δολοφονοῦς τοῦ κυρίου του γαυγίζοντας ἐναντίον τους.

Ἡ γάτα κατεῖχεν εἰς τὰς οἰκίας τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων τὴν θέσιν τὴν ὁποίαν κατέχει καὶ σήμερον. Οἱ ἀρχαῖοι κατάρθωσαν ἐπίσης νὰ ἐξημερώσουν τὸν λαγόν. Ἐπίστευον δέ, ὅτι ὁ τρώγων κρέας λαγοῦ μετεβάλλετο εἰς ὠραιότερον ἐπὶ ἐπτὰ ἢ ἑννέα ἡμέρας καὶ ἐθεώρουν τὸν λαγόν ὡς σύμβολον τοῦ ἐρωτικοῦ ἡδονισμοῦ. Ὁ Αἴας εἶχεν ὄφιν ἐξημερωμένον, ὁ ὁποῖος τὸν συνώδευεν, ὅπως ὁ σκύλος καὶ ἔτρωγε μετ' αὐτοῦ.

Μετὰ τῶν ὄφων αἱ γυναῖκες ἰδιαίτερος διέτελουν εἰς ὅλους τρυφεράς σχέσεις.

Ἐν Θράκῃ καὶ Μακεδονίᾳ αἱ σχέσεις γυναικῶν καὶ ὄφων ἦσαν μυστηριώδεις, ἐξ αὐτῶν δὲ προήλθον καὶ οἱ διάφοροι μῦθοι περὶ τὴν γέννησιν τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου καὶ τὰς σχέσεις τῆς μητρὸς του μετὰ τοῦ ὄφεως, τοῦ ὁποῦ τὴν μορφήν ἔλαβεν ὁ Ζεὺς Ἄμμων.

Οἱ ἵπποι ἐπίσης ὑπῆρξαν οἱ πλέον προσφιλεῖς εἰς τὸν ἀνθρώπον σύντροφοι. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Ὀμήρου ἀπεδίδοντο εἰς τοὺς μεγάλαι τιμαί.

Μήπως ὁ ὄνος εἰς τοὺς ἀρχαίους λαοὺς δὲν ἐθεωρεῖτο ὡς ἱερὸν ζῶον; Ὁ ὄνος τοῦ Μωᾶ μεθ' ὑπῆρξε τὸ πρῶτον ζῶον, τὸ ὁποῖον εἰσήλθεν εἰς τὸν μουσουλμανικὸν παράδεισον.

Εἰς τὴν ἀρχαίαν Ρώμην ἡ λατρεῖα τῶν ἵππων εἶχε γίνεαι ψύχως.

Ἄλλ' ἐκτὸς τῆς ζωοφιλίας τῶν Ρωμαίων, τὰ ζῶα, αἱ Ρωμαῖαι δέσποιναι εἶχαν καὶ τὰ διαίτερα συμφέροντά των. Τὸ γὰρ τῆς οὐλῆς ἡτο ἐξαισίον δι' αὐτάς καλλιεργεῖσθαι καὶ ἡ Ρωμαία Πομπέα συντηροῦσε ἐκατοντάδας κηλικῶν ὄνων, ποὺ τῆς ἔδιδον ἀφθονὸν γάλα διὰ τὰ λουτρά της.

Κατὰ τὴν Βυζαντινὴν ἐποχὴν ἡ πρὸς τὰ ζῶα ἀγάπη δὲν ἐξηφανίσθη, ὅχι μόνον χάρις εἰς τὴν ἐξευγενιστικὴν τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς χριστιανικὴν διδασκαλίαν, ἀλλὰ καὶ διότι εἰς τὴν ἐκλεπτυνθεῖσαν ἀπὸ τὸν ἀρχαῖον πολιτισμὸν ἐλληνικὴν φυλὴν ἡ βαρβαρότης ἦτο ἀνέκαθεν ἀποκρουστικὴ. Οἱ Βασιλεῖς τοῦ Βυζαντίου εἶχον ψύχως μὲ τὰ κομψὰ των ἄλογα καὶ τοὺς ἐπεδαψίλευαν περιποιήσεις ἀφαντάστους. Τὰ ἄλογα αὐτὰ ἐστολίζοντο μὲ περιδέραια μαργαριτῶν. Ἐπεταλῶνοντο μὲ πέταλα χρυσά. Ἐτρέφοντο μὲ σταφίδες, σῦκα, σιτάρι καὶ φυσιόκια. Τὰ ἐπλυγαν καὶ τὰ ἐπότιζαν μὲ τοὺς λεπτοτέρους οἶνους καὶ τὰ ἐμύρωναν μὲ κινάμωμον, θέλοντες νὰ τὰ εὐχαριστήσουν γιὰ τὶς νίκας τοὺς στοὺς ἀγῶνας.

Εἰς τὰς ποικίλας λαογραφικὰς συλλογὰς τοῦ Ν. Πολίτου καὶ ἄλλων συγγραφέων τοῦ λαογραφικοῦ μας ὕλικου, εὐρίσκονται στίχοι, παροιμίαι, φράσεις καὶ παραδόσεις, ἀπὸ τὰς ὁποίας καταδεικνύεται ἡ ἐπὶ τουρκοκρατίας καὶ ἐντεῦθεν ἀγάπη τῶν Ἑλλήνων πρὸς τὰ ζῶα. Κατὰ δὲ τὴν Ἐπανάστασιν, ὅταν ἐπολιόρκει τὴν Ἀκρόπολιν τῶν Ἀθηνῶν ὁ Ρεσὶτ πασσάς, ἡ ὑπὸ τὸν Κριεζώτην ἀμυνομένη φρουρά, μὴ ἔχουσα πῶς νὰ συντηρῇ τὰ ὀλίγα ὑποζύγια αὐτῆς, δὲν τὰ ἐφόνευσεν, ἀλλὰ τὰ ἔδεσε καὶ τὰ κατέθεσε ἀπὸ τὰ τεῖχη διὰ νὰ τραφοῦν ἀπὸ τοὺς πολιορκητάς.

Σήμερον τρία εἶναι τὰ Κράτη, εἰς τὰ ὁποῖα ἀγαπῶνται καὶ προστατεύονται περισσότερον τὰ ζῶα. Αἱ Ἰνδία, ἡ Ἀγγλία καὶ ἡ χώρα τοῦ Ἀνατέλλοντος Ἠλίου. Εἰς τὰς Ἰνδίας ἀπαγορεύεται θρησκευτικῶς νὰ φοροῦν οἱ ἀνθρώποι κουμπιὰ ἢ ἄλλα εἶδη προερχόμενα ἀπὸ ζῶα. Αἱ ἀγελάδες θεωροῦνται ὡς ἱερὰ ζῶα, κυκλοφοροῦν ἐλευθέρως εἰς τὰς ὁδοὺς, εἰσερχόμεναι καὶ εἰς αὐτὰς τὰς οἰκίας ἀκόμη.

Εἰς τὴν Ἰαπωνίαν κάθε γέννησις καὶ κάθε θάνατος σκυλιοῦ ἢ γάτας πρέπει ἀπαραιτήτως ν' ἀναφέρεται εἰς τὰς τοπικὰς ἀρχάς, ἀκριβῶς ὅπως συμβαίνει καὶ μὲ τοὺς ἀνθρώπους. Κάθε χρόνον τὴν ἐποχὴ τοῦ «Χιλκάν», ποὺ ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ δικό μας Ψυχροσάββατο, οἱ Ἰάπων

νες, τῶν ὁποίων ἡ θρησκεία βασίζεται κατὰ μέγα μέρος εἰς τὴν λατρείαν τῶν νεκρῶν καὶ χίλιοι θρύλοι διυσιδαιμονίας τοὺς περιστοιχίζουσιν, ἐπεκτείνουν τὴν φροντίδα καὶ πρὸς τὰ προσφιλῆ τῶν νεκρῶ κατοικίδια ζῶα, διὰ τὰ ὁποῖα τελοῦν ἱεροτελεστίες.

Πρὸ τινῶν ἐτῶν εἰς τὴν Ἰαπωνίαν ἔγινε μνημόσυνον εἰς μνήμην τῶν ἑκατομμυρίων ζώων, ποὺ θυσιάζονται εἰς τὰ μικροβιολογικὰ ἔργαστήρια, διὰ τὴν κατασκευὴν ὀρρῶν κατὰ τῶν μολυσματικῶν νόσων. Τρία περίπου ἑκατομμύρια ἀνθρώπων ὑπελογίζετο ὅτι εἶχαν ἕως τότε ἐπωφεληθῇ τῶν ὀρρῶν ἐκείνων. Ὅλοι αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι εἶχαν εὐεργετηθῇ ἀπὸ τὰ κουνέλια καὶ τὰ ἰνδικὰ χοιρίδια τῶν συλλογῶν τῶν μικροβιολογικῶν ἐργαστηρίων.

Κάθε χρόνο γίνεται ἐξοντωτικὸς ἀγὼν ἀπὸ τὴν ἀστυνομίαν τοῦ Τόκιο κατὰ τῶν μυγῶν. Μετὰ τὸ τέλος τῆς ἐκστρατείας αὐτῆς ἡ Ὑπηρεσία Ὑγιεινῆς τοῦ Τόκιο τελεῖ μνημόσυνον γιὰ τις φονευθεῖσες μυγες.

Ὅλα τὰ θρησκευόμενα ἀπὸ τὰς χαμηλὰς θαθμίδας τοῦ Τοτερισμοῦ ὡς τὴν ὑψηλὴν θαθμίδα τοῦ χριστιανισμοῦ, ὅπου ἐκπροσωπεῖται τὸ Θεῖον Πνεῦμα διὰ τῆς περιστερᾶς, δίδουν σημαντικὴν θέσιν εἰς τὰ ζῶα. Καὶ ὁ μελετῶν τὰ θρησκευόμενα ταῦτα στέκεται ἐκπληκτὸς ἐμπρὸς εἰς τὸν σπουδαῖον ρόλον ποὺ ἔπαιξαν τὰ ζῶα εἰς τὴν ἰδέαν τῆς κατανόησεως τῆς θεότητος ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου.

Οὕτω ἀναφέρεται, ὅτι πρὶν ἢ Ἀθηνᾶ λατρευθῇ ὡς Ἀθηνᾶ γλαυκῶπης, ἐλατρεῦθη ὡς γλαυξ καὶ εἰδικῶς ὡς θεὸς—πηνὸν, ἀνεξαρτήτως τοῦ κατόπιν προστεθέντος προσώπου τῆς Ἀθηνᾶς. Ὁ Ζεὺς συνοδεύεται ἀπὸ τὸν αἰτὸν ἢ τὸν ταύρον. Ἡ ἔλαφος συνοδεύει τὴν Ἀρτέμιδα, ὁ ὄφις τὸν Ἰπποκράτην, τὸ παγόνι τὴν Ἥραν κ. ο. κ.

**

Εἰς τὴν φωνὴν τῶν ζώων ἡ φαντασία τοῦ λαοῦ ἔπλασε διαφόρους παραδόσεις αἰτιολογικὰς τῆς φωνῆς ἢ ἄλλων ιδιοτήτων τῶν. Οὕτως ἡ δεκοχτοῦρα ἦτο κόρη, τὴν ὁποίαν κατηγόρησεν ἡ μητρυιά της, ὅτι ἔχασεν ἕνα ψωμί, ἐνῶ τὰ ψωμιά ἦσαν 18 καὶ ἐκτοτε μεταμορφωθείσα εἰς πτηνὸν φωνάζει «δεκοχτώ».

Ὁ γκιώνης ἐσκότωσε τὸν ἀδελφόν του, τὸ μετενόησε, καὶ γι' αὐτὸ ἔγινε πουλὶ καὶ φωνάζει τὸν σκοτωμένον ἀδελφόν του: «Γκιών, Γκιών» κ. ο. κ.

Ἀπὸ τοὺς κύκλους τῶν λαϊκῶν παραμυθιῶν τὸ ζῶον εἰσῆλθεν εἰς τοὺς κύκλους τῆς τέχνης. Σύντροφος καὶ συνεργάτης τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ

τὴν ἀρχαιότατες ἐποχὰς ἀπετέλεσε προσφιλὲς καὶ γόνιμον θέμα τῆς τέχνης.

Ἀλλὰ ἐκτὸς τῶν πλαστικῶν τεχνῶν, τὰ ζῶα ἐνέπνευσαν ἀπειρους λογοτέχνους καὶ ποιητάς, οἱ ὁποῖοι ἀντλοῦντες ἀπὸ τῆ λαϊκῆς παράδοσις, ἐδημιούργησαν τὰ μεγάλα ζωικὰ Ἔπη, καὶ ἔδωσαν τὴν μεγαλυτέραν ὥθησιν εἰς τὴν κοινωνίαν, διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ζωοφιλίας.

Ὁ Αἰσώπος, οἱ Βυζαντινοί, ὁ Μονταίνιος, ὁ Φοντενέλ, ὁ Χάρτμαν, ἡ σύζυγος τοῦ μεγάλου ἱστορικοῦ Μισελὲ ὑπῆρξαν περιώνυμοι φίλοι τῆς γάτας. Ὁ Κάρολος Μπωντελαίρ, ὁ τὸσον θαθέως αἰσθανόμενος καὶ ἀγαπῶν τὸν ἐξωτισμόν, ὕμνησε τὸ ζῶον τοῦτο μετὰ τὴν παράδοξον ψυχροσύνησιν εἰς στίχους πλήρεις θελγούσης ὑποβλητικότητος. Ὁ Πόλ Βερλαῖν ἐξέφρασε τὴν σκοτεινὴν γοητείαν τῆς γάτας, παραβάλλων ταύτην εἰς παραδόξους στροφὰς πρὸς τὴν γυναῖκα. Ὁ Πιερ Λοτι ὑπῆρξε διάσημος φίλος τῆς. Ὁ Πόε ἔθετεν εἰς τῆς ἀσθενούσης φίλης του τὰ πόδια, τὴ γάτα τοῦ σπιτιοῦ του, διότι «ὡν εἶχε καυσόξυλα ἢ ἄλλῃ θέρμανσι γι' αὐτήν».

Ὁ Ροῖδης μετὰ τὰ διηγήματά του «Τὴν ἱστορίαν μιᾶς γάτας», καὶ ἕνα χαριέστατον διήγημα δι' ἕνα ἄλογο «τὸ Τσαναμπέτη», ἔκανε πολλές φορές τὴς εὐαίσθητες παιδικῆς ψυχῆς νὰ νοιώσουν τὸν πόνο καὶ νὰ θουρκώσουν γιὰ τὴν ἀβάρη συμπεριφορὰ τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὰ ζῶα. Ὁ Μαρκοράς, ὁ Βαλαωρίτης, ὁ Παλαμάς, ὁ Πορφύρας, ὁ Δροσίνης ὁ Παπαντωνίου κ. ἄ. ἔγραψαν μετὰ ἱσχυρότητα γιὰ τὰ ζῶα.

Ὁ Ἀννινὸς ἔγραψε «Τὴ γάτα καὶ ὁ σκύλος». ὁ Ἀξιώτης «Τὴ γάτα», ὁ Μητσάκης «Τὸ γατάκι», ὁ Δημοσθένης Βουτυρᾶς «Τὴν ἐπανάστασι τῶν ζώων», ὁ Ξενοπούλος «Τὴ γάτα τοῦ Παπᾶ» καὶ «τὴ Χιονάτη». Ὁ Μελάς «Τὴν Ἀννούλα καὶ τὸ Σιδερεῖ» καὶ ὁ Γρανίτσας ἔγραψε γιὰ ὅλα τὰ πτηνὰ καὶ τὰ ζῶα τοῦ λόγγου. Ὁ Νιρβάνας μᾶς ἔδωσε σὲ θαυμασία χρονογραφήματα ζωντανὴ τὴν ψυχὴ τῆς γάτας, τοῦ ὄνου, τοῦ σκύλου καὶ ἄλλων ζώων.

Ἐπίσης θαυμάσια διηγήματα καὶ χρονογραφήματα γιὰ τὰ ζῶα καὶ γιὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ζωοφιλίας ἔγραψαν ὁ Καμπούρογλου, ὁ Ξενοπούλος, ὁ Βλάχος, ὁ Ἀννινὸς, ὁ Γιοκαρίνης, ἡ Ἀθηνᾶ Ταρσούλη καὶ ἄλλοι.

Πρὸ ὀλίγων δὲ μηνῶν ἐκυκλοφόρησαν τὰ ὑπέροχα ποιήματα τῆς Μπεκιάρη «Σύντροφος τῆς γῆς», ἐμπνευσμένα ἀπὸ τὴν ζωὴν τῶν ζώων πλησίον τοῦ ἀνθρώπου.

**

Ἀλλὰ καὶ στὴ μουσικὴ τὰ ζῶα ἔχουν παίξει

τὸ ρόλο τους. Εὐρίσκομεν τὴς πλέον χαριτωμένες καὶ ὁλόδροσες μουσικῆς σελίδες εἰς τὴν «Ὀρνίθα» τοῦ Ραμῶ, εἰς τὸ «Χελιδόνι» τοῦ Ντακέν, εἰς τοὺς «Ἐρωτες τοῦ Ἀηδονίου» τοῦ Κουπρέν, στὴ «Μέλισσα» τοῦ Σοῦμπερτ καὶ στὸ «Καρναβάλι τῶν ζώων» τοῦ Σαῖν-Σάνς.

Τὰ πουλιὰ διδάσκουν στοὺς μουσικοὺς τὴς πρῶτες τρίλλιες. Οἱ φωνῆς τῶν πουλιῶν χρησιμεύουν ὡς θέματα στὴ μουσικὴ. Στὴ μεγάλη συμφωνικὴ μουσικὴ τὰ ζῶα παρφουσιάζονται ἐν σώματι πρῶτα πρῶτα στὸ περίφημο ὁρατόριο τοῦ Χάϋνδν «ἡ Δημιουργία» καὶ στὶς «Ἐποχὰς τοῦ ἔτους» τοῦ ἰδίου συνθέτου.

Ὁ Μπετόβεν στὴν «Ποιμενικὴ Ἰσυμφωνία» τοῦ μᾶς παρουσιάζει τὸν Κοῦκκο καὶ τὸ Ἀηδόνι στὸ θαυμάσιο *adagio*, ποὺ τιτλοφορεῖ «Σκηνὴ κάτω στὸ ρυάκι».

**

Τὰ ζῶα παρέσχον ἐπίσης εἰς τὸν στρατὸν σημαντικωτάτας ἐκδουλεύσεις ἐν ὥρᾳ πολέμου καὶ πολλές φορές ξεκούρασαν τὸν ταλαιπωρημένον στρατιώτην μετὰ τὴν ἡρεμή τους συντροφιά.

Ἡ δημιουργία τοῦ ἱππικοῦ ὡς πολεμικοῦ ὅπλου ἀνάγεται εἰς ἀρχαιοτάτην ἐποχὴν. Πρῶτοι ἐχρησιμοποίησαν τὸν ἵππον διὰ πολεμικοὺς σκοποὺς οἱ Ἀρειοὶ καὶ οἱ Σκύθαι.

Εἰς τὴν Ἑλλάδα ἱππικὸν διοργανώθη κυρίως μετὰ τὴν μάχην τῶν Πλαταιῶν, πρῶτοι δὲ μετὰ τῶν Ἑλλήνων, ποὺ συνεκρότησαν τοιοῦτον, ὑπῆρξαν οἱ Θεσσαλοὶ.

Ἀξιολογωτέραν ὁμῶς πολεμικὴν δρᾶσιν ἔχει παρουσιάσει τὸ σύμβολον τῆς εἰρήνης, ἡ περιστέρα.

Ἡ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ διὰ τὸν ἀνθρώπον, ἀγάπη πνευματικὴ, ἀδολή, εἰλικρινής, ἀπειρη καὶ ἀπόλυτη, δὲν ἦτο δυνατόν παρὰ νὰ ἔχη ἐπέκτασιν καὶ ἀνάπτυξιν διὰ τὰ ζῶα καὶ τὰ πτηνὰ. Ἡ ἀγάπη εἶναι σὰν τὰ φυτὰ καὶ τὰ δένδρα, καλλιεργεῖται, αὐξάνει, μεγαλώνει, δίδει καρπὸς, ὅταν τὴν περιποιούμεθα, ἀλλὰ καὶ μαραίνεται, ὅταν τὴν παραμελοῦμεν.

Τὸ κήρυγμα τῆς ζωοφιλίας ποὺ γίνεται παντοῦ διὰ τῆς προόδου τοῦ πολιτισμοῦ πλησιάζει καθημερινῶς τὰ ζῶα περισσότερον πρὸς τὸν ἀνθρώπον.

Εἰς τὴν Ἑλλάδα δέ, ὅπου ἡ εὐγένεια αἰσθημάτων καὶ αἱ ἀνώτεροι ἠθικαὶ ἡκμασαν ἀνεκάθεν, ἡ ζωοφιλία ἤρχισε νὰ προεκύη ἐκ νέου τὸ ἐνδιαφέρον ὁλοκλήρου τῆς Ἑλληνικῆς Κοινωνίας καὶ ἀναθεμελιόυται εἰς τὰς ψυχὰς τῶν

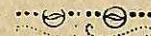
γέων Ἑλλήνων ὁ ἄρχαῖος Βωμὸς τῶν Ἀθηνῶν, ὁ ἀφιερωμένος εἰς τὴν εὐσπλαγχνίαν.

**

Ἄς ἀφήσωμεν λοιπὸν τὴν ψυχὴν μας νὰ πλημμυρίσῃ ἀπὸ τὸ αἶσθημα τῆς ἀγάπης καὶ τῆς συμπόνιας πρὸς τοὺς ἀγαθοὺς αὐτοὺς συντρόφους μας, ποὺ ἔρχονται κοντὰ μας μετὰ τὴν γλυκύτητα, ζητώντας τὴν ἐμπιστοσύνην καὶ τὴν στοργὴν μας.

Ἀνυψώνομεν ἔτσι περισσότερον τὸν πολιτισμόν μας, γιὰτὶ κάθε ὥραία ἀγάπη, ποὺ κλείνει ἡ ψυχὴ μας, εἶναι, ὅπως λέει ὁ Ρομὲν Ρολάν, μία «Εὐλογία τοῦ Θεοῦ».

ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΥΛΑΚΗΣ

Φθινόπωρο...

Ἦρθανε τοῦ φθινοπώρου
τὰ θράδρα αὐτὰ τὰ πληκτικά,
Μὲ τὴς βαρεῖες τοὺς καταχνιές
τὰ πέπλα τοὺς τὰ γκριζα...
Ποῦ πότε ἐκεῖ στὸν οὐρανό
σάβανα μοιάζουν νεκρικὰ
καὶ πότε κάποια ἀσύγκριτη
στὸ φόντο τοῦ κορνίζα.

□

Ὅλα θρηνοῦνε σιωπηλά,
ἀπ' τὸ φεγγάρι ὡς τὸν ἀνθὸ
καὶ μοναχὰ τῆς θάλασσας
τὸ θόγγητὸ ἔχει ἀγριέψει...

Τάνταριασμένα τῆς νερᾶ
ζητοῦν τὸν ἥλιο τὸν ξανθὸ
νὰ βγῇ μ' ἕνα γέλοιο τοῦ
γιὰ νὰ τὰ γαληνέψῃ.

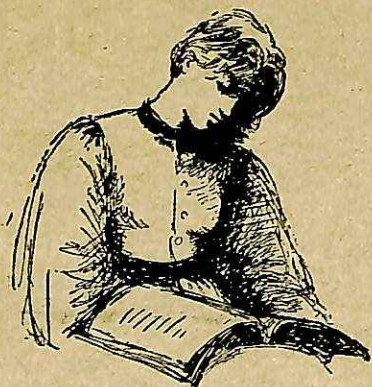
□

Καὶ πέφτουνε μ' ἕναν ἀχό,
τὰ φύλλα πένθιμο, στὴ γῆ,
π' ἀνατριχιάζει ἡ ἐξοχὴ
θαριαθυμᾶνε οἱ κήποι...
Κάποιο πουλάκι μοναχὸ
σ' ἕναν ξερόκλωνο ριγεῖ
κ' ἕνα θλιμμένο ἀργοῦπνᾶ
μέσα μας καρδιοχτύπι.

Γούθειον

ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΛΙΑΚΑΚΟΥ

Εκδόσεις

ΑΥΡΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ : «Οί γονεῖς καὶ ἡ μουσικὴ μόρφωση», Ἀθήνα 1938. — Ἡ κ. Θεοδωροπούλου, πού εἶναι γνωστὴ ὄχι μόνο ἀπὸ τὴ δρᾶσι τῆς στὴ γυναικεῖα κίνησι, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν λαμπρὴ ἐκδοσὶ τῆς Ἱστορίας τῆς Μουσικῆς, μᾶς χαρίζει τώρα ἕνα μουσικο-παιδαγωγικὸ βιβλιαράκι, πού ἀποτελεῖ μιὰν ἀξιόλογη ἐργασία στὸ πεδίο αὐτὸ τὸ τόσο λίγο καλλιεργημένο στὸν τόπο μας. Ἡ κ. Θεοδωροπούλου διδάσκει τοὺς γονεῖς πῶς πρέπει νὰ φροντίσουν νὰ μάθῃ τὸ παιδί ν' ἀγαπᾷ τὴν μουσικὴν καὶ νὰ καταλαβαίνει, πρὶν ἀκόμη ἀρχίσει τὴν ξερὴ μηχανικὴ ἐργασία, πού χρειάζεται γιὰ νὰ μάθῃ ἕνα μουσικὸ ὄργανο. Γιατί γιὰ τὸ παιδί ἡ μουσικὴ μπορεῖ νὰ εἶναι ὁ σύντροφος τοῦ παιχνιδιοῦ του, ἡ τῆς ἐκδρομῆς του καὶ νὰ τοῦ ἀσκήσῃ τὴν προσοχὴ του. Τὸ βιβλιαράκι τῆς κ. Θεοδωροπούλου ἀξίζει νὰ τὸ διαβάσουν ὅλοι οἱ γονεῖς, πού ἔχουν παιδιά 6-8 ἐτῶν ἢ μικρότερα, θὰ ὠφεληθοῦν καὶ αὐτοὶ καὶ τὰ παιδιά τους.

Π. Δ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ, διευθυντοῦ τῆς Παιδαγ. Ἀκαδημίας Θεσσαλονίκης. — «Ἡ σημασία τῆς ἀγωγῆς ἐν τῇ πορείᾳ τῆς ἐξελίξεως τοῦ πολιτισμοῦ». Ἀθήναι 1938. Ἐκδοσις Δημητράκου. Ἡ μελέτη τοῦ κ. Ἀντωνοπούλου εἶναι ἀπόσπασμα ἀπὸ τὴν ὕλη καὶ διδακτικὴ τῶν μαθημάτων τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου· προορίζεται γιὰ τοὺς μέλλοντας διδασκάλους καὶ προσπαθεῖ νὰ ἐξηγήσῃ τὶς σύγχρονες παιδαγωγικὰς θεωρίαις στὰ ὁλοκληρωτικὰ κράτη.

Κ. Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ «Κ ρ ή ν η». Ἐκδοσὶ γραφείου πνευματικῶν ὑπηρεσιῶν, Ἀθήνα 1938.—Ὁ κ. Κωνσταντινίδης, γνωστὸς στὴν στήλη αὐτὴ ἀπὸ προηγούμενα βιβλία του, ἰδίως ἀπὸ τὸ τελευταῖο γιὰ τὸν πολιτισμὸ τῆς Ρόδου,

ἐξέδωκεν ἐφέτος μιὰ συλλογὴ ποιημάτων μετὰ τὸν τίτλον «Κ ρ ή ν η». Οἱ στίχοι του διακρίνονται γιὰ τὸ ἀπλὸ καὶ συγκρατημένο ὕφος· τοὺς καὶ γιὰ τὴν ἀληθινὴ συγκίνησι πού ἀπηχοῦν. Ἐμπνευσμένοι κυρίως ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴ φύση, μᾶς μεταδίδουν τὴν θαθεῖα ἐντύπωσι πού χάραξε τὸ ἑλληνικὸ τοπεῖο στὴν ψυχὴ τοῦ ποιητοῦ. Παραθέτομε ἐδῶ ἕνα χαρακτηριστικὸ σονέτο του:

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΞΗΜΕΡΩΜΑ
(Ἄντικρυ στὴ Σαλαμίνα).

Περνᾷ τὸ τραῖνο πάνω στὰ Γεράνεια,
μέσα στῆς χαραυγῆς τὰ πρῶτ' ῥίγη,
πού κάνει νὰ ροδίζουν τὰ ξουράνια
μετὰ τὴ φεγγοβολή τῆς, λίγη λίγη.

Στ' ἀντικρυνὸ θοῦνὸ μετὰ περὶ φάνεια,
τώρα μετὰ τὴν κορφήν δ' ἡλίου σμίγει.
στῆς θάλασσας τὴν ἡρεμὴ ἐπιφάνεια
τριανταφυλλιά κορδέλλα ξετυλίγει.

Μα νὰ κ' ἡ ὠραία πόλη τῶν Μεγάρων,
στὸ λόφο μετὰ νωχέλεια ξαπλωμένη
κοιτάζοντας τὸ σδύσιμο τῶν φάρων.

Ἐκεῖθε ἀπ' τὴν καμπὴ μᾶς περιμένει,
ὕστερ' ἀπ' τὸ γκρεμὸ τῆς Κακῆς Σκάλας,
μετὰ τὴ μαρμαρυγὴ τῆς δροσοστάλας.

ὑπὸ Δ. Μουρέλλου ἐξεδόθη ἡ ὠραία διάλεξις, πού ἔκαμε πέρυσι στὸν «Παρνασσό» «Ἡ Κρητικὴ Ψυχὴ». Τὴν ἀφιερώνει στὶς ψυχὰς τῶν μεγάλων ἡρώων μας.

Ἐλάβομεν τὸν ἀπολογισμὸν μιᾶς πενταετίας τοῦ καλοῦ σωματεῖου Κυριῶν καὶ Δεσποινίδων Ἡλιουπόλεως ἢ «Πρόοδος». Τὸ ἔπιτελεσθὲν ἔργον εἰς τὸ χρονικὸν διάστημα τῶν 5 χρόνων εἶναι ἄξιον παντὸς ἐπαίνου καὶ συγκαίρομεν θερμότερα τὴν πρόεδρον κ. Εὐαγγελίαν Μηλιδάκην, ὡς καὶ τὰ μέλη τοῦ συμβουλίου διὰ τὴν ὠραίαν καὶ κοινωφελὴ τῶν ὁρᾶσιν.

Ἐλήφθησαν στὰ γραφεῖά μας: «Ἐπιστημονικαὶ Ἐρευναι» γενόμεναι ἐν τῷ Ἐργαστηρίῳ Πειραματικῆς Παιδαγωγικῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

Ἐπίσης ἐλάβομε: Τὰ ἐξῆς περιοδικὰ καὶ ἐφημερίδας: Νεολαία, Ἑλλήν. Ἐπιθεώρησις, Ἀτομικὴ Ψυχολογία, Καστορίαι, Ἐπτάνησος, Ἐρευνα, Μακεδονικὴς Ἡμέρες, Φωνὴ Αἰγίου, Πνευματικὴ Ζωή, Σπαρτιατικὰ Γράμματα, Ἱατρικὴν Ἐφημερίδα, Hellenisme Contemporain, Mouvement Pacifiste, Women in Council, la française κ.λ. κ.λ.

Εἰδήσεις

Ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Ἑθν. Συμβουλίου Ἑλληνίδων, ἐπὶ τῇ συμπληρώσει ἔτους ἀπὸ τοῦ θανάτου τῆς ἀειμνήστου Προέδρου τῆς Ραλλοῦς Σ. Γεωργαντᾶ, προσέφερε 1000 δρχ. ὑπὲρ τοῦ Τμήματος Ἐργασίας τοῦ Ε. Σ. Ε.

Ἡ Κ. Μαρίκα Π. Ἰωάννου, πρόεδρος τοῦ Λυκείου Ἑλληνίδων Ἀμμοχώστου Κύπρου ἀπέστειλε 500 δρχ. ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τοῦ θανάτου τῆς προσφιλεστάτης καὶ ἀειμνήστου Προέδρου τοῦ Ε. Σ. Ε. Ραλλοῦς Σ. Γεωργαντᾶ, καὶ παρακαλεῖ τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐπιτροπὴν νὰ τὰς διαθέσῃ, ὅπως νομίζει καλύτερον.

Ἡ δις Χρηστὶνα Ἀμπατζῆ, ἐκ Χίου, καὶ νῦν Κ. Χρηστὶνα Ν. Δηληγιάννη, ἀναχωροῦσα ἐκ τῆς Ἑλλάδος, μᾶς ἀπέστειλεν ἀπὸ τὸ πλοῖον «Βαλκάνια» τὸν ἐξῆς χαιρετισμὸν:

«Ἀναχωροῦσα ἀπὸ τὴν γλυκεῖά μου Ἑλλάδα, καθῆκον μου θεωρῶ νὰ ἐκφράσω τὸν θαυμασμὸν μου καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην μου πρὸς τὸ Ἑθνικὸν Συμβούλιον Ἑλληνίδων καὶ τὸ περιοδικὸν του «Ἑλληνίς», τοῦ ὁποῦ ὑπῆρξα συνδρομητριά ἀπὸ τῆς ιδρύσεώς του, διὰ τὴν ἐκπολιτιστικὴν του δρᾶσιν».

Μία φιλόθρωπος Ἑλληνίς, κάτοικος τοῦ Λονδίνου, ἡ Εὐγενία Γ. Ἀργέντη, προσέφερεν εἰς τὸν ἄνθρωπον Ἀθηναίων τὸ ποσὸν τῶν 3000 ἀγγλικῶν λιρῶν, διὰ τὴν ἰδρυσιν Παιδοκομικοῦ Σταθμοῦ εἰς τὰς Ἀθήνας. Ἡ εὐγενὴς αὐτὴ πρᾶξις προεκάλεσεν, ὡς ἦτο ἐπόμενο, τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς κοινωνίας τῆς πρωτεύουσας, τὴν ὁποίαν σπουδαιότατα πρόκειται νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὸ ἰδρυθισόμενον ἴδρυμα.

Στὴν Αὐστραλίαν στὸ Νιούταουν τῆς Νέας Οὐαλλίας, ἐξελέγη γιὰ πρώτη φορὰ γυναίκα ὡς δήμαρχος, ἡ κ. Λίλιαν Φάουλερ.

Στὴ Νορβηγίαν ἐψηφίσθη νόμος, κατὰ τὸν ὁποῖον αἱ γυναῖκες εἶναι δεκταὶ σὲ ὅλες τὶς ὑπαλληλικὰς θέσεις, ὅπως καὶ οἱ ἄνδρες. Τὴν μεγαλειτέραν ἀντίδρασιν εὐρήκεν ἡ πρότασις νὰ διορίζωνται γυναῖκες καὶ σὲ ἐκκλησιαστικὰ ἀξιώματα· ἡ παράγραφος ὅμως ἡ ἀπαντρεύουσα σὲ γυναῖκες νὰ ἐκλέγωνται πάστορες, ἀπερρίφθη. Αἱ δύο Βουλαι παρεδέχθησαν τὸ νομοσχέδιον, ὅπως ὑπεβλήθη καὶ τὸ ἐψηφίσαν.

Στὴ Σουηδίαν παρεδέχθη ἡ Βουλὴ ἴσην ἀμοιβὴν γιὰ τοὺς ὑπαλλήλους, ἄνδρας καὶ γυναῖκες, ὡς καὶ ἴσην προαγωγὴν.

Κατὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ βιομηχανικοῦ τῆς Οὐάσιγκτωνς, τὸν ἀντικατέστησεν ἐπὶ ἕν ἔτος ἡ κ. Belle-Reeves, ἡ ὁποία ἀπὸ τὸ 1923 εἶναι μέλος τοῦ κοινοβουλίου.

Ἡ Γερουσία τῆς Ὀντάριος ἐώρτασε τὴν μνήμην πέντε γυναικῶν, πού ἀνοίξαν στὸ φύλον τοὺς τῇ θύρᾳ τῆς Καναδικῆς Γερουσίας. Οἱ πέντε αὐτὲς θαρραλέες φεμινίστριες, ἐκ τῶν ὁποίων δύο ζοῦν ἀκόμη, ἀνάγκασαν τὴν κυβέρνηση ν' ἀποφανθῇ ἐπὶ τῆς παραγράφου τοῦ Καναδικοῦ Συντάγματος, πού λέγει, ὅτι «κάθε ἄτομον εἶναι ἐκλέξιμο γιὰ τὴ Γερουσία». Ἡ κυβέρνηση ὑπέβαλε τότε τὸ ζήτημα στὸ Ἀνώτατο Συμβούλιο, πού ἀπεφάνθη, ὅτι δὲν ἐννοεῖ ἡ παράγραφος καὶ τὶς γυναῖκες. Τὸ 1929 ἀκυρώθηκεν ὅμως ἡ ἀδικὴ αὐτὴ ἐρμηνεία, καὶ ἔκτοτε οἱ γυναῖκες τοῦ Καναδά γίνονται καὶ γεγενησασαί.

Μία Ἀμερικανικὴ ἐφημερίς προτείνει ἕνα πρακτικὸ μέσον, γιὰ νὰ ἐφαρμοσθῇ στὰ μαγειρήρια καὶ στοὺς βρεφοκομικοὺς σταθμοὺς. Μ' ἕναν ἰδιαίτερον τρόπον ἀκτίνων γράφεται στὴν πλάτη τοῦ μωροῦ τ' ὄνομά του, τὸ δὲ σημάδι αὐτὸ διατηρεῖται ἐπὶ 6 μῆνες. Ἔτσι παύουν τὰ ἐνδεχόμενα λάθη νὰ συγχέωνται καὶ ν' ἀντικαθίστανται ἢ νὰ ἐξαφανίζονται τὰ παιδιά, ζητήματα, πού ἀρέσουν κυρίως στοὺς ρεπορτερ τῶν ἐφημερίδων.

Ἀπεφασίσθη νὰ γίνῃ ἀνταλλαγή καλλιτεχνικῶν ἐκθέσεων μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βουλγαρίας. Οἱ Βούλγαροι ζωγράφοι θὰ ἐκθέσουν τὰ ἔργα τους στὰς Ἀθήνας τὸν ἐρχόμενο Φεβρουάριον καὶ οἱ Ἕλληνες ζωγράφοι τὸν Μάρτιον στὴ Σόφια.

Στὸ Βελιγράδι συνήλθε σὲ 1-7 Ὀκτωβρίου τὸ Β', Βαλκανικὸν Συνέδριον Προστασίας τοῦ Παιδιοῦ, δυόμισι χρόνια ὕστερα ἀπὸ τὸ πρῶτον συνέδριον πού ἐγένετο τὸν Ἀπρίλιον 1936 στὴν Ἀθήνα.

Τὰ θέματα τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἦσαν δύο: α) ἡ προστασία τοῦ παιδιοῦ στὴν ὑπαίθρου καὶ β) ἡ ἐκπαίδευσις τοῦ εἰδικοῦ προσωπικοῦ γιὰ τὴν ἰατρο-κοινωνικὴν προστασίαν. Τὸ Συνέδριον διηρέθη σὲ δύο τμήματα καὶ σὲ καθένα ἀπὸ αὐτὰ συζητήθηκε καὶ ἕνα ἀπὸ τὰ θέματα αὐτά. Ὅλα τὰ βαλκανικὰ κράτη εἶχαν στείλει, πρὶν ἀκόμη ἀρχίσει τὸ Συνέδριον, τὶς ἐισηγήσεις εἰδικῶν καὶ κατόπιν κατάρτισαν οἱ ἀντιπροσωπεῖες τῶν Συνεδρῶν. Ἡ Ἑλληνικὴ ἀντιπροσωπεῖα καταρτίσθηκε ἀπὸ τοὺς κ. κ. Κ. Σαρόγλου, γεν. γραμματεῖα τοῦ

Πατριωτικού Ίδρύματος, Δ. Μεσσηνέζην διευθυντήν της υγιεινομικής οργανώσεως Ἀμπελοκήπων, Δ. Μητρόπουλον, διευθυντήν τοῦ Βρεφοκομείου Ἀθηνῶν, Μιχαηλίδην ἀντιπρόσωπον τοῦ Ἀμερικανικοῦ Ίδρύματος Ἐγγὺς Ἀνατολῆς καὶ Π. Τζελέπην ἀρχιτέκτονα καὶ τὰς κ. κ. Μαρ. Γατοπούλου τμηματάρχην Κοινων. Προνοίας τοῦ Δήμου Ἀθηναίων, Ἀθηνᾶ Μεσολωρᾶ, διευθύνουσαν ἀδελφὴν τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, Εὐρ. Ἀποστολάκη, διευθύντρια τῆς κρατικῆς σχολῆς ἐπισκεπτριῶν ἀδελφῶν, Ἀγνή Ρουσοπούλου, γραμματέα τοῦ Α'. Συνεδρίου προστασίας παιδιοῦ, Μαργαρίταν Χρυσάκη προϊσταμένην τῶν Βρεφικῶν Σταθμῶν Πειραιῶς, Καλ. Νικολαΐδου, προϊσταμένην τῶν Βρεφικῶν Σταθμῶν Ἀθηνῶν, Ε. Πηνιατῶρου καὶ Παν. Σαράτση, ἀντιπρόσωπον τοῦ Ἀσύλου Παιδιοῦ Βόλου.

Μαζὺ μὲ τὸ Συνέδριο εἶχεν ὁργανωθῇ καὶ στὸ γήπεδο τῆς Διεθνούς Ἐκθέσεως τοῦ Βελιγραδίου ἑκθεαὶς ὑγιεινῆς καὶ προστασίας τοῦ παιδιοῦ. Τὸ Ἑλληνικὸ Τμῆμα τῆς ἐκθέσεως εἶχεν ὁργανώσει μὲ πολὺ γοῦστο καὶ πρωτοτυπία ὁ κ. Π. Τζελέπης. Ἰδιαιτέρως ἐθαύμασαν οἱ ἐπισκέπτες τὶς μακέτες τῶν νέων κτιρίων τῶν παιδικῶν ἐξοχῶν Πεντέλης, καθὼς καὶ τὶς φωτογραφίες ἀπὸ τὸ Πρότυπο Ἀγροτικὸ Κέντρο Κερατέας. Τὰ εἰδικὰ γραμματόσημα ποὺ ἐξεδόθησαν γιὰ τὸ Συνέδριο ἀπὸ τὰ Γιουγκοσλαβικὰ ταχυδρομεῖα, ἔγιναν κυριολεκτικῶς ἀνάρπαστα καὶ συνετέλεσαν γιὰ τὴ διάδοσιν τοῦ Συνεδρίου.

Τὰ πορίσματα τῶν δύο ἐπιτροπῶν θὰ τυπωθοῦν σὲ ἰδιαίτερο τεύχος, μαζὺ μὲ τὰ πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων καὶ θὰ μοιρασθοῦν στοὺς συνέδρους.

Εἰδικὰ γιὰ τὴν Ἑλληνικὴ ἀποστολὴν μποροῦμε νὰ ποῦμε ὅτι ἔδωσε πολλὴ ζωὴ στὸ Συνέδριο, γιὰτὶ ὅχι μόνον οἱ κ. κ. Σαρόγλου καὶ Μεσσηνέζης ἐξελέγησαν ὁ ἕνας πρόεδρος τοῦ πρώτου τμήματος καὶ ὁ ἄλλος ἀντιπρόεδρος τοῦ δευτέρου, ἀλλὰ καὶ οἱ ἄλλοι σύνεδροι διεκρίθησαν στὶς συζητήσεις καὶ στὴν ὑποβολὴ προτάσεων. Εἰδικῶς δὲ στὸ πρῶτο τμῆμα οἱ κ. κ. Μιχαηλίδης καὶ Μητρόπουλος καὶ αἱ κ. κ. Ρουσοπούλου καὶ Νικολαΐδου καὶ στὸ δεύτερον οἱ κυρίες Μεσολωρᾶ, Ἀποστολάκη καὶ Χρυσάκη.

Τὸ Συνέδριο εἶχε ὁργανωθῇ ἀπὸ εἰδικὴν ἐπιτροπὴν, μὲ πρόεδρο τὸν γνωστὸ μᾶς καθηγητὴ κ. Ἀλέξ. Κόσιτς καὶ γραμματέα τὴν δίδα Μιλένα Ἀθανασκόβιτς, τμηματάρχην Κοινων.

Προνοίας στὸ Ὑπουργεῖον Κοινωνικῆς Πολιτικῆς τῆς Γιουγκοσλαβίας καὶ εἶναι ἀλήθεια ὅτι ἔγινε μιὰ θαυμασιὰ ἐργασία, ὅχι μόνον οἱ συνεδριάσεις, ἀλλὰ καὶ αἱ δεξιώσεις καὶ οἱ γιορτὲς ἦταν ἑκτακτὰ ὁργανωμέναι καὶ ἐπέτυχαν ἀπολύτως.

Ἐκ μέρους τῆς Διεθνούς Ἐνώσεως Προστασίας τοῦ Παιδιοῦ τῆς Γενεύης παρέστησαν ὁ πρόεδρος τῆς κ. θάν. Νόττεν, ὁ γεν. γραμματεὺς τῆς κ. Κ. Μακένζι, ἐκ μέρους τοῦ Διεθνούς Γραφείου Ἐργασίας ἦλθεν ὁ κ. Τελέν. Ἀλλὰ ἡ ἐπιτροπὴ ὁργανώσεως τοῦ Συνεδρίου εἶχε στείλει καὶ στὰ μὴ Βαλκανικὰ κράτη προσκλήσεις νὰ στείλουν παρατηρητὰς στὸ Συνέδριο καὶ ἔτσι εἶδαμε καὶ ἀκούσαμε ἐκεῖ τὴν ἀντιπρόσωπο τῆς Γαλλίας δίδα Ἑλιάννα Brault γεν. γραμματέα τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου Προστασίας τοῦ Παιδιοῦ, τὴν ἱατρὸν κ. Μακφαὶλ ἐκ μέρους τῆς Ἀγγλίας, τὴν Μαρκησιάν Ὀλγα Μέδιτσι ντέλ Βασέλλο, μέλος τοῦ Ἰδρύματος προστασίας Μητρότητος καὶ Παιδιοῦ τῆς Ἰταλίας, καθὼς καὶ δέκα Γερμανοὺς ἀντιπροσώπους, μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν καθηγητὴν Ρόττ.

Ἡ Βασιλομήτωρ Μαρία τῆς Γιουγκοσλαβίας ἔδειξε μεγάλον ἐνδιαφέρον γιὰ τὸ Συνέδριο, γιὰτὶ ὅχι μόνον παρευρέθηκε στὴν πανηγυρικὴ ἐναρκτήριον συνεδρίαση, ἀλλὰ ἐδέχθη καὶ ὁλους τοὺς συνέδρους σὲ εἰδικὴ ἀκρόασι στὰ ἀνάκτορα τοῦ Ντεντινιέ.

Τὸ ζήτημα τῆς ἀνεγέρσεως κτιρίου γιὰ τὴ Στέγη Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν φαίνεται πῶς θὰ πραγματοποιηθῇ προσεχῶς. Αἱ δαπάναι θὰ γίνουν διὰ συνεισφορῶν τῶν Ὑπουργείων Παιδείας καὶ Πρωτευούσης, σὲ κεντρικὴ θέσιν τῶν Ἀθηνῶν, θὰ προνοηθῇ δὲ γιὰ ὅλες τὶς πνευματικὰς ἀνάγκαις τῆς Στέγης.

Ἡ τεσσαρακοστὴ ἐπέτειος τῆς στέψεως τῆς Βασιλίσσης Βιλελμίνης ἐώρτάσθη σ' ὅλη τὴν Ὀλλανδία μὲ γενικὸ ἐνθουσιασμό καὶ χαρὰ. Πολλὰς ἑορτὰς διοργανώθησαν καὶ τὰ γυναικεῖα σωματεῖα ἔλαβον σ' ὅλες μέρους. Ἡ νεολαία προσήλθεν ὁμαδικῶς ἀπὸ τὴν ἐπαρχίαν, καὶ συμμετείχε στὴν ἐπιθλητικὴ καὶ συγκινητικὴ ἐπίδειξι ποὺ ἔλαβε χώραν στὴν Ἀμστερδαμ πρὸς τιμὴν τῆς λαοφιλοῦς Βασιλίσσης, στὴν ὁποίαν ἀπενεμήθη ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Ἀμστερδαμ, ὁ τίτλος τοῦ ἐπιτίμου καθηγητοῦ τῆς Πολιτικῆς Οἰκονομίας.

Τὸ Δ. Σ. Γ. ἐξέφρασε τὸν θαυμασμόν καὶ τὴν εὐχὰς του, μ' ἓνα τηλεγράφημα πρὸς τὴν

Βασίλισσα, ἡ ὁποία ἐνδιαφέρεται πολὺ γιὰ τοὺς σκοποὺς καὶ τὸ ἔργον του.

Εἰς ἀνάμνησιν τῆς τεσσαρακονταετοῦς ἐπετείου τῆς ἀνακαλύψεως τοῦ ραδίου καὶ ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς Διεθν. Ἑβδομάδος τοῦ καρκίνου, ἐξεδόθη ἀπὸ τὴν διεύθυνσιν τῶν γαλλικῶν ταχυδρομείων γραμματόσημον, ποὺ θὰ πωλεῖται ὑπὲρ τῆς Ἀντικαρκινικῆς Ἐνώσεως. Τὸ γραμματόσημον αὐτὸ εἶναι κυανοῦν καὶ φέρει τὶς εἰκόνες τοῦ Πέτρου καὶ τῆς Μαρίας Κιουρί. Τὰ δύο αὐτὰ ἠνωμένα πρόσωπα τοῦ ζεύγους Κιουρί εἶναι γιὰ μᾶς ἰσχυρὸ σύμβολο τῆς φεμινιστικῆς ιδέας. Ἀπεδείχθη τί μποροῦν νὰ κάμουν ὁμοῦ ἡ γυναικεῖα καὶ ἡ ἀνδρική εὐφυΐα καὶ προσπάθειαι ὑπὲρ τῆς ἀνθρωπίνης προόδου.

Καὶ πάλιν περὶ γυναικείας ἀστυνομίας.

Αἱ γυναικεῖαι ὁργανώσεις τῆς Ν. Ζηλανδίας ἐπέτυχαν ἀπὸ τὴν κυβερνήσιν τῆς Κτήσεως τὴν σύστασιν σώματος γυναικείας ἀστυνομίας ἥδη διορίσθη ἱκανὸς ἀριθμὸς γυναικῶν στὴν ἀστυνομικὴν ὑπηρεσίαν. Ἐπίσης διορίσθη στὸ Ραγκούν τῶν Ἰνδιῶν ἡ κυρία Δ. Ν. Κιν, ἐπιθεωρητρία ἀστυνομικῆς.

Τὸ ἔθν. Συμβούλιον τῶν γυναικῶν τοῦ Περού ἐώρτασε καὶ αὐτὸ τὴν πεντηκονταετηρίδα τοῦ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν ποὺ συνήλθε τὸ Δ. Σ. Γυναικῶν στὸ Ἐδιμβούργο. Τὸ Συμβούλιον τῶν Περουβιανῶν εἶναι ἀπὸ τὰ παλαιότερα μέλη τοῦ Διεθνούς Συμβουλίου Γυναικῶν.

Ἀπὸ τὰς νεωτέρας ἀπεσταλμένας, ποὺ παρεστάθησαν στὸ Συνέδριον τοῦ Ἐδιμβούργου διεκρίθη ἡ ἀντιπρόσωπος τῆς Βραζιλίας δνις Ζ. Ἀλμείδα Ρότριγκες ἡ ὁποία ἀπὸ τριῶν ἑτῶν εἶναι διορισμένη ὡς πρόεδρος τῆς χώρας τῆς εἰς τὸ Λίβερπουλ. Εἶναι ἡ πρώτη γυναίκα στὴ Βραζιλία, ποὺ εἰσῆλθε στὴ διπλωματικὴ ὑπηρεσίαν ἀνήγγειλεν ὅμως ὅτι μὴ μὴ προξενικὴ θέσιν στὸ Μπουένος Ἀῖρες ἐνεπιστεύθη ἐσχάτως σὲ γυναίκα. Ἐνα ἀπὸ τὰ ἐπιχειρήματα, εἶπεν ἡ δνις Ζ., ποὺ ἐλέγχθησαν στὴν Ἀγγλικὴ Βουλὴ ἐναντίον τῆς εἰσαγωγῆς τῶν γυναικῶν στὸ διπλωματικὸν στάδιον, ἦτο ὅτι ἡ γυναίκα δὲν θὰ μπορούσε νὰ ζήσῃ στὰ πολὺ θερμὰ κλίματα, χωρὶς νὰ θλάψῃ τὴν ὑγείαν τῆς. Μὰ ὅταν οἱ πρόξενοι εἶναι ἔγγαμοι καὶ συνοδεύονται ἀπὸ τὰς συζύγους τῶν, τί γίνεται αὐτὴ ἡ ἔνστασις;

Κρατικαὶ θέσεις στὶς γυναῖκες. Ἡ Κυβέρνησις τῶν Ἰνδιῶν ἀπεφάσισε νὰ δεχθῇ ἀπὸ τὸ 1939 γυναῖκες ὡς ὑπαλλήλους στὰ Ὑπουργεῖα

Ἐξωτερικῶν καὶ Ἀποικιῶν. Στὴν Μεγ. Βρετανία, ὅμως δὲν εἶναι ἀκόμη δεκταὶ γυναῖκες στὸ Ὑπουργεῖον τῶν Κτήσεων, ἀν καὶ αἱ γυναῖκες οἱ ὁργανώσεις τὸ ζητοῦν ἐπιμόνως. Στὴν Ἀργεντινὴ ἐψηφίσθη ἐσχάτως νόμος, ἀπαγορεύων τὴν παῦσιν γυναικῆς δημοσίου ὑπαλλήλου, ὅταν παντρευθῇ.

Στὴν Ἰρλανδία ἐψηφίσθησαν τέσσαρες γυναῖκες ὡς μέλη τῆς νέας Γερουσίας.

Ἡ διαέγγονη τῆς μαντᾶμ ντὲ Στά'ε'λ, ἡ κόμησσα ντὲ Πάνζ, ἀνηγορεύθη ἀπὸ τὴ Σορβόννη διδάκτωρ τῆς Φιλολογίας κατόπιν λαμπρᾶς μελέτης τῆς γιὰ τὸν Αὐγουστον Γουλιέλμον Σλέγκελ καὶ τὴν κυρίαν ντὲ Ἰσταέλ. Ἡ κυρία ντὲ Πάνζ ἐξελέγη καὶ πάλιν πρόεδρος τοῦ τμήματος γραμμάτων τοῦ Δ. Σ. Γ.

Ἡ κυρία Πῶλ Ρεϋνῶ, Σύζυγος τοῦ Γάλλου ὑπουργοῦ, ἔλαβεν ἐσχάτως δίπλωμα πιλότου. Κατὰ τὰς ἐξετάσεις ἐξέπληξε μὲ τὴν ψυχραιμίαν τῆς τοὺς παρισταμένους, οἱ ὅποιοι τῆς προεῖπαν λαμπρὸ μέλλον στὴν ἀεροπορίαν.

Στὴν πόλιν Κένια τῆς Ἀνατολικῆς Ἀφρικῆς ἐξελέγη δήμαρχος ἡ λαΐδη Ντελαμάρε.

Ὁ Σύνδεσμος γιὰ τὴν εἰρήνην καὶ τὸν ἀφοπλισμὸν καλεῖ τὰ μέλη τοῦ καὶ ὅλας τὰς ἐνδιαφερομένας γυναῖκας, σὲ διεθνὴ διάσκεψιν τὴν 26ην — 28ην Ἰανουαρίου 1939 εἰς Οὐάσιγκτον τῶν Ἡνωμ. Πολιτειῶν.

Προεκλήθη ἡ Πανελλήνιος Καλλιτεχνικὴ Ἐκθεσις, ὁποία θὰ γίνῃ στὸ Ζάππειον σὲ ἑξ μεγάλας αἰθουσας ἀπὸ τὰ μέσα Μαρτίου ὡς τὰ μέσα Ἀπριλίου μ' εὐρυτάτῃ συμμετοχῇ τῶν καλλιτεχνῶν.

Συγκινητικὴ ἑορτὴ ἔγινε στὸ θεραπευτήριον ὁ «Εὐαγγελισμὸς» ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἀποκαλύψεως τῆς προτομῆς τῆς Βασιλίσσης Ὀλγας, ἱδρυτρίας, ὡς γνωστόν, τοῦ φιλανθρωπικοῦ αὐτοῦ ἰδρύματος. Εἰς τὴν ἑορτὴν παρέστη ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς, οἱ πρίγκιπες καὶ πολλοὶ κεκλημένοι.

Τὸ Τμῆμα Ἐργασίας τοῦ Ε. Σ. Ε. ὁργανώνει γιὰ τὶς πρῶτες ἡμέρας τοῦ Δεκεμβρίου μεγάλην φιλανθρωπικὴν ἀγορὰν ὑπὲρ τῆς νυκτερινῆς τοῦ σχολῆς καὶ τοῦ Γραφείου Εὐρέσεως Ἐργασίας. Μὲ τὰ δύο αὐτὰ ἔργα τοῦ προσπαθεῖ νὰ καταπολεμήσῃ τὸν ἀναλφαριθμητισμὸν καὶ τὴν ἀνεργίαν, τὰ δὲ καλὰ ἀποτελέσματα, ποὺ ἔχει τοῦ δίδουν τὸ θάρρος καὶ τὴν ἐλπίδα, ὅτι ἡ ἀγορὰ ποὺ διοργανώνει θὰ ὑποστηριχθῇ ἐκθὺμὸς ἀπ' ὅλη τὴν Ἀθηναϊκὴν κοινωνίαν.

Στήλη για τις μητέρες

Έτυχε πολλές φορές να ακούσω μητέρες να παραπονούνται για τα παιδιά τους. «Είναι σωστός τύραννος», μου έξιμολογήθηκεν απελπισμένη μια κυρία. «Όλη νύχτα κλαίει και δέ μ' αφήνει να κοιμηθώ, την ημέρα πάλι θέλει να το έχω όλο στα χέρια και να το χορεύω. Δεν μ' αφήνει καιρό να πιάσω τίποτα. Είναι σκληρό παιδί».

Δυστυχώς πολλές μητέρες βασανίζονται έτσι από τα μωρά τους. Δεν είναι όμως τα παιδιά, που είναι περισσότερο ή λιγότερο «σκληρά» από άλλα. Φταίνε οι μητέρες που τα αντρέφουν.

Όταν ξέρει μια μητέρα να ρυθμίση καλά τη ζωή του μωρού, αυτό δεν θα την κουράση διόλου, αλλά θα μεγαλώση ήσυχα, χωρίς σχεδόν να κλάψη.

Όταν το παιδί θηλάση 6 φορές την ημέρα, πίνει μια ώρα περίπατο, αλλάχθῃ 3-4 φορές και κάνει το μπάνιο του, όλα αυτά τις ίδιες πάντα ώρες, δεν χρειάζεται τίποτα άλλο. Ό,τι άλλο του κάνουν μάλλον το θλάπτει.

Αν τις πρώτες βραδυές που θα γεννηθῇ κλάψη λίγο το θράδυ, δεν πρέπει ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἡ μητέρα νὰ τὸ σηκώσῃ καὶ νὰ τὸ θηλάσῃ. Τὰ μωρά πέρνουν πολὺ εὐκόλῃ κακὲς συνήθειες. Ἄν τὸ σηκώσῃ μιὰ νύχτα στὰς 2, κάθε θράδυ θὰ ξυπνήσῃ τὴν ἴδια ὥρα καὶ θὰ εἶναι ὑποχρεωμένη νὰ τὸ θηλάσῃ.

Ἄν ἀντιθέτως τὸ ἀφήσῃ νὰ κλάψῃ μιὰ φορά, θὰ ξανακοιμηθῇ ἡσυχο καὶ δὲ θὰ ξυπνήσῃ τὴν ἄλλῃ νύχτα. Ἔτσι καὶ τὸ παιδί δὲν ἐκνευρίζεται κλαίγοντας καὶ ἡ μητέρα κοιμάται ἡσυχη.

Όταν μεγαλώσῃ λίγο καὶ δὲν κάθεται πιά ἡσυχο στὴν κούνια του, τότε πρέπει νὰ τοῦ φτιάξουν οἱ γονεῖς του ἕνα ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ «γυμνά κιγκλιδώματα γιὰ παιδιά». Ἐκεῖ μέσα τὸ παιδί θὰ παίζῃ μόνο του, θὰ προσπαθήσῃ νὰ σηκωθῇ, θὰ πέσῃ καὶ θὰ ξαναρχίσῃ πάλι, κι' ἔτσι παίζοντας τραβιέται ἀπὸ τὰ κάγκελα καὶ σιγὰ σιγὰ οἱ μῦς του δυναμώνουν καὶ γίνεται ἕνα γερό παιδί γεμᾶτο υγεία.

Ἀπὸ τὴν ἡμέρα, πού θὰ γεννηθῇ τὸ παιδί πρέπει νὰ κάνῃ καθημερινῶς τὸ μπάνιο του.

Ἀφοῦ τὸ πλύνει ἡ μητέρα καλὰ, ὕστερα θέλει ἐλαφρὸ σκούπισμα καὶ πουδράρισμα σ' ὅλο του τὸ σῶμα. Οἱ ἐντρίβες μὲ κωλόνιαν θλάπτουν, γιατί ἐρεθίζουν τὸ δέρμα καὶ προκαλοῦν

πολλὲς φορές δερματίτιδα. Μετὰ τὸ μπάνιο του θὰ θηλάσῃ καὶ θὰ κοιμηθῇ ἡσυχο ἕως τὸ πρωῒ.

Οἱ ὧρες πού θὰ θηλάσῃ πρέπει νὰ εἶναι πάντα οἱ ἴδιες. Ἔστω καὶ ἂν κοιμάται, ἡ μητέρα νὰ τὸ ξυπνήσῃ, γιατί ἄλλοιῶς περνάει ἡ κανονισμένη ὥρα καὶ χάνει τὶς συνήθειές του.

Ἔτσι λοιπὸν ὅταν κανονίσῃ μιὰ μητέρα στὸ παιδί της μιὰ τακτικὴ ζωὴ, ὅταν τὸ ἔχῃ καθαρό, τὸ θηλάζει τακτικὰ καὶ τὸ θγάζει περίπατο, δὲν θὰ γίνῃ ἕνας μικρὸς τύραννος, ἀλλὰ ἕνα γερό καὶ γελαστὸ παιδάκι. Μ.Β.

Καὶ λίγη Μαγειρική

Τώρα, πού εἶναι ἡ ἐποχὴ τῶν κυδωνιῶν, παραθέτομεν κατωτέρω μερικὲς συνταγές, πού θὰ εὐχαριστήσουν νομίζομεν τὶς ἀναγνώστριές μας.

— Κυδῶνι τριφτὸ γλυκό.

1 ὀκά κυδῶνι τριμμένο.

1 1/2 ὀκά ζάχαρη.

300 δράμια νερό.

1 κουταλιά τοῦ γλυκοῦ ξυνὸ κοπανισμένο.

Καθαρίζετε τὰ κυδῶνια καὶ τὰ περνάτε ἀπὸ τὸν τρίφτη τοῦ γλυκοῦ. Τὰ θάζετε μὲ τὴν ζάχαρη καὶ τὸ νερὸ νὰ θράσουν σκεπασμένα ἕως ὅτου δέσῃ τὸ γλυκὸ καὶ εἰς τὸ τέλος προσθέτετε τὸ ξυνὸ. Σερβίρετε σὲ θάζο τοῦ γλυκοῦ καὶ τὸ διατηρεῖτε σκεπασμένο μὲ χάρτι ἀδιάβροχον, τὸ ὁποῖον τρυπᾶτε μὲ καρφίτσα.

— Μπελτές ἀπὸ Κυδῶνια.

2 1/2 ὀκάδες κυδῶνια.

1 ὀκά ζάχαρη

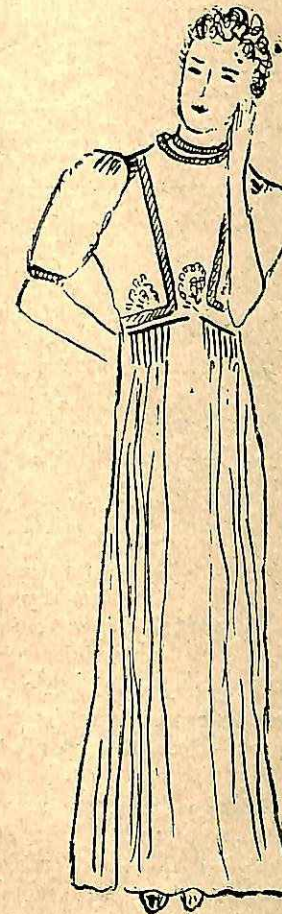
1 κουταλιά τοῦ γλυκοῦ ξυνὸ κοπανισμένο.

Κόπτετε τὰ κυδῶνια σὲ λεπτὲς φέτες χωρὶς νὰ τὰ καθαρίζετε ἀπὸ τοὺς φλοιούς. Τὰ θάζετε νὰ θράσουν μὲ νερὸ μόλις νὰ σκεπάζεται καὶ ὅταν μαλακώσουν πέρνετε τὸ ζουμί των, τὸ περνάτε ἀπὸ μίαν πετσέταν, προσθέτετε τὴν ζάχαριν καὶ τ' ἀφίνετε νὰ θράσουν σὲ δυνατὴ φωτιά ἕως ὅτου δέσῃ τὸ γλυκὸ. Εἰς τὸ τέλος προσθέτετε τὸ ξυνὸ. Κατὰ τὸ θράσιμον προσθέτετε τὰ κουκούτσια τῶν κυδωνιῶν δεμένα σὲ μικρὸ σακκουλάκι, τὰ ὁποῖα φυλάττετε κατὰ τὸ καθαρίσμα.

ΜΟΔΕΣ

Εὐτυχῶς ἡ προσπάθεια τῆς δημιουργίας ἐλληνικῶν μοντέλλων ἀρχίζει νὰ διαδίδεται εὐρύτερα.

Στὶς 15 Ὀκτωβρίου τὸ πρωῒ ἔγινε στὸ ξενοδοχεῖο τῆς «Μεγάλῃς Βρετανίας» ἐπίδειξις φο-

ἑνα τῆς «Ἀττικῆς», βραδυὸν φόρεμα ἀπὸ ταφτὰ μάρβ, ἕνα «Γιαννιώτικο», ἕνα παλτὸ μαῦρο βελούδινο ἐμπνευσμένο ἀπὸ κρητικὸ σιγούνη καὶ τελευταῖο ἕνα ὠραιότατο βραδυὸν φόρεμα ἐμπνευσμένο ἀπὸ τὶς τυχογραφίες τῆς Κνωσοῦ. Ἡ φοῦστα εἶναι ὅλη ἀπὸ παγιέττες καὶ τὸ κορσὰζ βελούδινο μὲ μυτερὸ ντεκολτέ ἐμπρὸς καὶ τετράγωνο πίσω. Τὸ σύνολον συμπληρῶναι μιὰ φαρδιά ζώνη κόκκινη μὲ χρωματιστὰς γραμμές.

Ὁ Οἶκος Τσοῦχλου, τὸ δεύτερο βραβεῖο, παροῦσας ἑννέα μοντέλλα, τὸ ἕνα ὠραιότερο τοῦ ἄλλου.

Εἶχε δύο βραδυὰ φορέματα, τὸ ἕνα σιὺλ «Ἀμαλίας», καὶ τὸ ἄλλο ἐμπνευσμένο ἀπὸ τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀπτέρου Νίκης. Εἶχε ἐπίσης ἕνα ἀπογευματινὸ Βυζαντινῆς ἐποχῆς ἀπὸ γκρενὰ μεταξωτό, μὲ πολλὰς σοῦρες καὶ φαρδιά ζώνη πᾶσα νη ντραπέ. Χαριτωμένα ἦσαν καὶ τὰ φορέματα περιπάτου ὅπως τὸ «Καστοριανό» καὶ ἄλλα.

Παρουσίασαν ἐπίσης μοντέλα καὶ ἐβραβεύθησαν οἱ Οἶκοι Βουγιουκλάκη, Ε. Παπαδάκη, Σ. Καλλέργη καὶ Ε. Μαυρίδη.

Ἄς ἐλπίσωμεν πῶς ἡ τάσις νὰ δημιουργηθῇ καθαρῶς ἐλληνικὴ μόδα θὰ γενικευθῇ. Ἔχει τόσα ὠραῖα πράγματα νὰ μᾶς προσφέρῃ ἡ ἐλληνικὴ λαϊκὴ ἐνδυμασία.

Τὸ μοντέλλο πού βλέπετε δὲν εἶναι οὔτε τοῦ Οἴκου Πατοῦ, οὔτε τοῦ Λελόγκ, οὔτε ἔχει ἐπηρεασθῇ ἀπὸ τὰ γούστα συγχρόνου καλλιτέχνη. Εἶναι ἀπλῶς μιὰ λευκαδίτικη νυμφικὴ ἐνδυμασία, ἀπὸ τὴν πλουσιώτατη καὶ ὠραιότατη συλλογὴ τοῦ Λυκείου τῶν Ἑλληνίδων, πού μιὰ κυρία τοῦ Λυκείου εἶχε τὴν καλωσύνη νὰ μᾶς σχεδιάσῃ.

Τὸ φόρεμα εἶναι ἀπὸ βαρὺ μαῦρο ἢ κόκκινο μεταξωτὸ ὕφασμα στολισμένο μὲ χρυσοῦ ἢ ἀσημένιο συρίτι καὶ κεντήματα. Τὰ μανίκια ἔχουν στοὺς ὤμους μικρὰ πιετάκια, πού δίνουν φάρδος καὶ εἶναι πιασμένα στὸ κάτω μέρος μὲ ἕνα συρίτι, ὅπως τὰ τοῦ φορέματος.

Ἡ φοῦστα ἔχει δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ πλισσέ, πού ἀνοίγει κάτω καὶ δίνει μεγάλη χάρη.

Τὸ περίεργο τώρα εἶναι πῶς τὸ ὠραῖο αὐτὸ μοντέλλο δὲν εἶναι τὸ ἐμπροστινόν, ἀλλὰ τὸ πίσω μέρος τοῦ φορέματος.

Ἀπειρες εἶναι οἱ ἐλληνικὲς ἐνδυμασίες, πού μὲ λίγη φαντασία καὶ μιὰ μικρὴ ἀλλαγὴ, μποροῦν ν' ἀγίνουν ὠραιότατα μοντέρνα φορέματα.

Ἄς ἐλπίσωμε πῶς σὲ λίγο καιρὸ θὰ πέρνωμε τὰ μοντέλλα μᾶς μόνον ἀπὸ τὸν ἀνεξάντλητο πλοῦτο τῆς λαϊκῆς ἐνδυμασίας. Μ. Β.

ρεμάτων ἐλληνικῆς μόδας, ἐνώπιον ἐπιτροπῆς ὀρισθείσης ὑπὸ τοῦ ὑφυπουργείου Τύπου καὶ Τουρισμοῦ καὶ ἀπενεμήθησαν βραβεῖα.

Τὰ φορέματα αὐτὰ τὰ εἶχαν ἐμπνευσθῇ ὅχι μόνο ἀπὸ τὴ γραφικὴ χωριάτικη φορεσιά, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν ἀρχαία καὶ βυζαντινὴν ἐποχὴ.

Εἶναι ἀναμφισβήτητο ὅτι τὰ καλλίτερα μοντέλλα ἐνεφάνισαν οἱ οἶκοι Εὐαγγελίδου καὶ Τσοῦχλου, ἀλλὰ καὶ οἱ ἄλλοι ἐκθέται κατέβαλαν μιὰ ἀξιόπαινη προσπάθεια, πού εἶναι θεβαῖον ὅτι πολὺ σύντομα θὰ ἀποδώσῃ σημαντικούς καρπούς.

Τὸ πρῶτον βραβεῖον ἔλαβεν ὁ Οἶκος Εὐαγγελίδου διὰ τέσσαρα σύνολα, πού παροῦσας:

"L'HELLÉNIS,"

Organe mensuel du Conseil National des Femmes Hellènes

Rédaction-Administration : Rue Alex. Soutsou 26
Athènes, Août 1938

Madame Edla Nazou, qui a participé au congrès international des femmes à Edimbourg comme présidente de la délégation grecque, a prononcé ces quelques mots en Anglais devant le microphone:

—Je viens du pied de l'Acropole à cette belle ville, «l'Athènes du Nord», où dans le passé j'ai vécu des jours heureux sous le toit de mon père. Le Conseil National des Femmes Hellènes m'a chargé d'exprimer à Lady Aberdeen ses sentiments de sympathie et de reconnaissance car notre conseil a été créé et organisé sous sa présidence. Je desire aussi féliciter chaleureusement le Congrès International pour son Jubilé d'or et exprimer l'espoir que cette assemblée nous fera faire quelques pas en avant vers la route du progrès et de la civilisation. J'ose exprimer cet espoir à titre de représentante d'un pays où fleurissait la civilisation antique—qui est la base et le commencement de toute civilisation.

Je salue le congrès avec un mot grec qui exprime en même temps un salut et la joie, un mot qui pourrait devenir le mot de passe des membres du congrès.

Ce mot est: «Χαίρετε».

La présidente du Conseil National des Femmes Hellènes a envoyé à la Baronne Boel, en réponse à son missage, la lettre suivante:

Chère Madame,

C'est avec une grande émotion que j'ai pris connaissance de votre missive du 5 courant qui interprétait d'une façon si compréhensive mes sentiments personnels et ceux j'en suis sûre, de tous vos Conseils Affiliés.

J'ai donné lecture de ce document à la première réunion de notre Comité exécutif et je m'empresse de vous transmettre l'approbation admirative de tous ses membres pour les démarches accomplies par le C.I.F. lors de la crise tragique que nous venons de traverser.

Veuillez trouver ici, chère Madame, l'expression de mes sentiments les meilleurs,

Présidente du Conseil National des Femmes Hellènes.

Smaragda Dimaras

A eu lieu à Belgrade du 1-7 Octobre le deuxième Congrès Balcanique pour la protection de l'enfant, deux ans après le premier qui a eu lieu en Avril 1936 à Athènes.

Les sujets de l'ordre du jour étaient: α) la pro-

tection de l'enfant à la campagne et b) l'éducation du personnel special pour la protection de l'enfant au point de vue medical et social.

Le Congrès a été divisé en deux sections dont chacune s'est occupée d'un de ces deux sujets.

Tous les états Balcanique avaient envoyé avant le Congrès, des rapports sur les sujets susmentionnés.

La section hellénique de l'exposition du congrès était arrangée avec gout et originalité.

On a beaucoup admiré les maquettes des édifices des «colonies de vacance d'enfants» et les photos du centre agricole modèle de Keratéa.

En général la mission hellénique a contribué au succès du Congrès.

Au Congrès ont participé, en dehors les représentants des états Balcanique, le président et le secrétaire général de l'Union Internationale de la protection de l'enfant à Genève m. Van Motten et Mackenzie, et des représentants de la France, Angleterre, Italie, et Allemagne.

Les résultats des deux commissions et les comptes rendus du Congrès ont été imprimés à une fascicule speciale qui sera distribuée aux membres.

En honneur du Congrès on a mis en circulation à Belgrade des timbres—poste speciaux.

En général le succès du Congrès est dû aussi au grand intérêt que la reine mère Marie de Jugoslavie a montré. Elle a assisté à l'ouverture solennelle et a reçu en audience particulière tous les membres du congrès à son palais royal.

On annonce la construction très prochaine d'un édifice qui abritera les organisations artistiques et littéraires.

La dépense de cet édifice sera assumée par les Ministères de l'Instruction Publique et le Gouvernorat de la Ville d'Athènes, qui pourvoiront aussi à tous les besoins intellectuels et artistiques de ce «foyer des Lettres et des Arts».

A l'hôtel de la Grande Bretagne a eu lieu l'exposition des modèles de la mode Hellénique, en présence d'un comité du Ministère de la Presse et du Tourisme, présidé par Mme Irène Nicoloudis.

Ces modèles ont été inspirés non seulement par le pittoresque costume des villages mais encore de l'époque Classique et Byzantine.

Le comité du Ministère a distribué des pris aux meilleurs modèles.

L'Assemblée générale à Edimbourg.—Colonne de la paix.—Une brassée de fleurs, par Ph. Logotheti.—Poèmes par M. Mitropoulou, A. Bekiari, et Call. Liakakou.—Femmes héroïques, par H. R. L'homme et les bêtes, par M. Pavlaki.—Editions.—Nouvelles.—Conseils aux jeunes mères.—La cuisine.—Modes.

Πρόσωπο 30 ετών! Χέρια 50 ετών!

Ισχυρότατα άκούει κανείς να παραπονοούνται νοικοκυρές δια τα εκ της εργασίας σκληρανωγημένα, γηρασμένα και ζαρωμένα χέρια τους. Μερικές λένουν: «Τα χέρια μου φαίνονται γυναίκας 50 ετών, ενώ είμαι μόνον 30». Έν τούτοις τα χέρια διατηρούνται εύκολότερον νεανικά παρά το πρόσωπον.

Τα χέρια έχουν ανάγκην περιποίησης διότι εκ της συνεχούς εργασίας, (πλύσιμο, σκούπισμα και καθάρισμα) χάνεται ή ουσία εκείνη του δέρματος ή οποία κρατεί τα χέρια νεανικά.

Διά να διατηρήσετε λοιπόν πάντα νεανικά και τρυφερά τα χέρια σας χρησιμοποιήτε τακτικά μίαν κρέμαν ή οποία περιέχει την EUCERIT, την μόνην ουσίαν που αναπληροί ό,τι χάνει ή επιδερμική κατή την εργασίαν.

Με την κρέμα NIVEA ή οποία περιέχει EUCERIT μπορείτε άφοβα να κάμετε όλες τις εργασίες του σπιτιού σας και να έχετε πάντοτε χέρια νεανικά και τρυφερά

ΠΡΩΙ ΚΑΙ ΒΡΑΔΥ
OREODONT ΔΑΜΒΕΡΓΗ

ELBEO

Η καλύτερα Κάλτσα για τον καλύτερο κόσμο

Πυκναί περιπάτου και διαφανείς ανάποδες βραδυνές.

Πωλούνται εις όλα τα καλά Καταστήματα εις τιμάς απολύτως ώρισμένας.

ΑΠΟΘΗΚΗ ΧΟΝΔΡΙΚΗΣ ΠΩΛΗΣΕΩΣ

ΣΙΛΚΑ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

Μητροπόλεως 44-46 - Τηλέφ. 25-401

ΑΘΗΝΑΙ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ — ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1893

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΙΣ ΤΑΣ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑΣ ΠΟΛΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΕΙΣ ΑΡΙΘΜΟΝ ΠΑΣΗΣ ΑΛΛΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝ ΑΓΓΛΙΑ, ΑΙΓΥΠΤΩ ΚΑΙ ΚΥΠΡΩ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΙΔΡΥΘΕΙΣ ΥΠΟ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΑΘΗΝΩΝ

THE BANK OF TRUST COMPANY 205, West 33rd Str. NEW YORK

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣ ΔΡΑΧΜΑΣ ΕΝ ΟΨΕΙ ΚΑΙ ΕΠΙ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ

ΠΑΣΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΥΠΟ ΤΟΥΣ ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑΣ ΟΡΟΥΣ

Νομικὸν Γραφεῖον

Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Ἑλληνίδων

Παρέχει δωρεὰν συμβουλὰς

Ἐκάστην Πέμπτην 12 - 1 μ. μ.

Ὁδὸς Ἀλεξάνδρου Σούτσου 26

ΠΡΩΙ ΚΑΙ
ΒΡΑΔΥ

OREODONT ΔΑΜΒΕΡΓΗ

ΡΑΠΤΕΤΕ ΔΙ' ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΑΚΟΠΩΣ ΚΑΙ ΤΑΧΕΩΣ
ΜΕ ΤΟΝ ΗΛΕΚΤΡΟΚΙΝΗΤΗΡΑ ΣΙΓΓΕΡ

Ἐφαρμόζεται με μίαν βίδα εἰς οἰανδήποτε ραπτομηχανήν. Παρέχεται
ΔΩΡΕΑΝ πρὸς δοκιμὴν ἐπὶ 8 ΗΜΕΡΑΣ.

ΔΩΡΕΑΝ διδασκαλία κεντημάτων καὶ διαφόρων Ποικιλμάτων με τὸν ΜΑΛΛΟΡΑ-
ΦΕΑ ΣΙΓΓΕΡ καθὼς καὶ κοπτικῆς με ΙΧΝΑΡΙΑ ΣΙΓΓΕΡ δι' ἑσωτερικὰ καὶ ἑξωτε-
ρικὰ φορέματα ἀνδρῶν, γυναικῶν καὶ παιδῶν.

ΡΑΠΤΟΜΗΧΑΝΑΙ ΣΙΓΓΕΡ
ΜΕ ΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΗΤΟΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΕΥΡΕΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΤΟΥ

ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

Ὁδὸς Ἀλεξάνδρου Σούτσου 26

Ἀνοικτὸν καθ' ἑκάστην

ῥαί 4 1/2 — 6 1/2 μ. μ.

Πλὴν τοῦ Σαββάτου

ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΙΣ ΔΩΡΕΑΝ

ΣΧΟΛΗ

ΣΩΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΡΥΘΜΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

ΠΟΛΥΞΕΝΗΣ ΜΑΤΕΎ

ΤΜΗΜΑ ΧΟΡΟΥ ΛΟΥΚΙΑΣ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

Τὰ μαθήματα ἀρχίζουν μέσα Ὀκτωβρίου εἰς τὸ νεόκτιστον ιδιόκτητον οἶκημα ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Δημοχάρους 27, παρὰ τὴν Γεννάδειον Βιβλιοθήκην. Μοναδικὴ ὑγιεινὴ τοποθεσία μέσα στὰ πεῦκα τοῦ Λυκαβηττοῦ. Μεγάλῃ εὐάερῃ αἴθουσα ἀποδυτήριον, ντοὺς κλπ.

Μαθήματα γυμναστικῆς ρυθμικῆς καὶ μουσικῆς, σύμφωνα μὲ τὰς νεωτάτας μεθόδους.

Ἰδιαίτερον τμῆμα χοροῦ θὰ λειτουργήσῃ, μὲ καθηγήτρια τὴν δίδα Λουκίαν Σακελλαρίου, χορογράφον τοῦ Βασιλικοῦ Θεάτρου.

ΜΕΤΑΞΩΤΑ
ΒΕΛΟΥΔΑ
ΜΑΛΛΙΝΑ
ΒΑΜΒΑΚΕΡΑ

ΤΣΑΝΤΕΣ
ΚΑΛΤΣΕΣ
ΓΑΝΤΙΑ
ΑΡΩΜΑΤΑ

Β. ΜΟΥΡΤΖΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε.

- ΑΘΗΝΑΙ: ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ 14
ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ: 32-454
- ΘΕΣΣΟΝΙΚΗ: ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 16
ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ: 22-98

ΠΡΩΙ ΚΑΙ
ΒΡΑΔΥ

OREODONT ΔΑΜΒΕΡΓΗ

Υφάσματα ἐπιπλώσεως

εἰς τὰ ὠραιότερα σχέδια καὶ ποιότητας. Ὁμοίως
Βουὰλ Σκέτα καὶ Φαντεζί. Δαντέλλαι εἰς πλάτη
τῶν νέων παραθύρων εἰς τὸν

ΡΥΘΜΟΝ Α.Ε.

ΑΘΗΝΑΙ

ΤΗΛ. 21-339

ΒΟΥΛΗΣ 22

ΜΕΤΑΞΩΤΑ ΧΡΥΣΑΛΙΔΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ
ΙΔΡΥΤΗΣ
1841

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1841

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ ΔΡΧ. 1.205.000.000
ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ (ΤΗ 30 ΙΟΥΝΙΟΥ 1928), 10.471.000.000

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΔΡΟΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΠΟΔΙΟΙΚΗΤΗΣ
ΑΛΕΞΑΝΔΡ. Γ. ΚΟΡΙΖΗΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ:

Εν Αγίω Νικόλαω (Κρήτης)	Εν Θήρα	Εν Μεσσήνη
» Αργινίω	» Ιθάκη	» Μιτυλήνη
» Αργιῶ	» Ιστιαία	» Ναυπάκτω
» Αθήναις:	» Ιωαννίνους	» Ναυπλίω
ἐν ὁδῷ Μητροπόλεως Θ	» Καβάλλα	» Νιγρίτη
» » Καλλιθέα	» Καλαβρύτοις	» Σάνδῃ
» » Νέα Ἰωνία	» Καλάμαις	» Ὀρεστιάδι
» » Παγκρατίω	» Καλαμπάκῃ	» Παξοῖς
» Αἰγίω	» Καρδίτῃ	» Παπάδῳ (Μυτιλήνης)
» Αλεξανδρουπόλει	» Καρλοβασίῳ (Σάμου)	» Πάτραις
» Αλμυρῷ	» Καρπενήσιῳ	» Πειραιεῖ
» Αμαλιάδι	» Καρναῖς (Ἅγιον Ὅρος)	» Πλωμαρίῳ (Μυτιλήνης)
» Ἀμυνταίῳ	» Καστοριά	» Πόρῳ
» Ἀμφικλείῃ	» Κατερίνῃ	» Ποταμῷ
» Ἀμφίσσῃ	» Κερκύρα	» Πρεβέζῃ
» Ἀνδρῳ	» Κιάτῳ	» Πύλῳ
» Ἀργοστολίῳ	» Κιλκίς	» Πύργῳ
» Ἀρτῇ	» Κοζάνῃ	» Ρεθύμνῃ (Κρήτης)
» Αἰταλάντῃ	» Κομοτινῇ	» Σέρραϊς
» Βερεοῖα	» Κόρινθῳ	» Σητεῖᾳ (Κρήτης)
» Βόλῳ	» Κυθήροις	» Σκιάνθῳ
» Γρεβενοῖς	» Κύμῃ	» Σουφλίῳ
» Γυθείῳ	» Κυπαρισσίᾳ	» Σπάρτῃ
» Δημητσάνῃ	» Λαγκαδῇ	» Σύρῳ
» Διδυμοτείχῳ	» Λαμία	» Τρικκάλοις
» Δράμᾳ	» Λαρίσση	» Τριπόλει
» Ἐδέσση	» Λεβαδείᾳ	» Φαρσάλοισι
» Ἐλασσώνι	» Λευκάδι	» Φλωρίνῃ
» Ἐλευθερουπόλει	» Λήμνῳ	» Χαλκίδι
» Ζακύνθῳ	» Λιμένι Βαθέως (Σάμου)	» Χανίοις (Κρήτης)
» Ἡρακλείῳ (Κρήτης)	» Μεγαλοπολεῖ	» Χίῳ
» Θεσσαλονίκῃ	» Μεσολογγίῳ	
» Θήβαις		

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΙ ΕΙΣ ΟΛΑΣ ΤΑΣ ΧΩΡΑΣ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

HELLENIC BANK TRUST COMPANY NEW YORK 139 William Street

Ἰδρυθεῖσα ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, συμφώνως μετὰ τοὺς νόμους τῆς Πολιτείας τῆς Νέας Ὑόρκης, πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἑλλήνων

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΟΛΟΣΧΕΡῶΣ ΚΑΤΑΒΕΒΛΗΜΕΝΑ \$ 1.350.000

Τύποις: Ἀρχαίου Ἐκδοτικοῦ Οἴκου Δημητρίου Δημητράκου Α. Ε.